

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Eno leto vojska.

Dne 25. julija m. l. je avstr. poslanik zapustil Belgrad, ker nam srbska vlada ni hotela dati popojnega zaščitenja zaradi serajevskega umora in vednega vznemirjanja naših jugoizhodnih pokrajin. Dne 28. julija je Avstrija napovedala Srbiji vojsko.

Za Srbijo se je takoj zavzela Rusija in zdaj se je začela velikanska borba z Rusijo. Skraja so se spopadale le prednje straže. V drugi polovici meseca avgusta pa so se že začele resne in obširne bitke v izhodni Galiciji in na Rusko-Poljskem. Od dne 22. do 25. avgusta je bila bitka pri Krasniku, tej je sledila bitka pri Komarowu, obe sta bili za nas zmagoviti. Toda izhodno od Lvova, kjer smo se srečali z Rusi dne 24. avgusta, smo se morali umakniti ruski premoči in cela naša fronta se je pomikala nazaj. Ves ruski naval so začetkom morale vzeti naše avstrijske čete na se, kajti Nemčija je bila do sredine oktobra preveč zaposlena v Franciji in Belgiji. Se le s tem časom se je začel na francosko-nemškem bojišču stoječ boj iz strelskih jarkov, ki je polagoma omogočil Nemcem da so lahko začeli tudi proti Rusom pošiljati svoje čete.

Začetkom oktobra je že začela avstrijska armada, pomnožena prvič z nemškimi silami pod vodstvom generala Hindenburga ofenzivo in sicer proti Varšavi in Ivangorodu. Avstrijski del prodirajočih začetniških armad je zdržal spopad z Rusi, toda Hindenburg se je bil preslab in se je moral po 26. oktobru umakati proti nemški meji. Mi z njim. Ko so se nemške čete nanovo uvrstile, se je začelo zopet prodiranje avstrijsko-nemške armade in Rusi so bili v prvi polovici meseca decembra potisnjeni na črto Dunajec — Nida — Pilica — Bzura.

Na tej črti so zdržali do maja letošnjega leta, kajti z novim letom so začeli svoje glavne moči zbirati v Karpatih. Za vsako ceno so hoteli predreti našo karpatsko fronto ter se razliti s svojimi četami po ogrskih planjavah. Toda naše izredno vrlo vojaštvo pod modrim vodstvom generala Borojeviča je stalo kakor nepremakljiv zid in se ni dalo premakniti. Dne 20. marca se je morala udati trdnjava Przemysl radi pomanjkanja živil. Na to so bili v aprilu posebno hudi boji v Karpatih. Toda vse zaman.

Dne 2. maja se je začela v Galiciji ob Dunajcu in Biali od našega vojskovodje Konrad-Hecendorfa bistroumno zasnovana ofenziva proti Rusom. Ruske čete so se morale umakati in izginiti tudi iz Karpatov. Dne 3. julija je bil Przemysl zopet v naših rokah. Dne 22. junija je padel Lvov. Na to se obrne glavna sila avstrijsko-nemške armade proti severu, kjer danes stoji blizu črte Ivangorod — Lublin — Holm.

Na srbskem bojišču smo meseca avgusta vdrl v Srbijo. Potem se je začela srbska ofenziva, ki se je ustavila s porazom timoške divizije pri Mitrovici. Koncem oktobra so bili Srbi izgnani iz naše zemlje. Začela se je nova ofenziva z naše strani. Dne 2. decembra je general Franck zasedel Belgrad. Naše čete so prodrle do Kragujevca. Toda na to smo se zopet umaknili. Vendar je srbska armada tako izčrpana in zmučena, da se do danes ni povzpela do nove ofenzive. Z dnem 23. decembra je sprejel nadvojvoda Evgen vodstvo naših balkanskih čet.

Dne 23. maja nam je Italija napovedala vojsko. Na vojno napoved je takoj odgovorila naša še nikdar premagana mornarica pod poveljstvom admiral Hausa, drzno je napadla italijansko obal. Na suhem zaman buta Lah v našo goriško, koroško in tirolsko fronto, ne more nas premakniti niti za korak. Naše vojaštvo kopni po trenutku, ko bo dovolj

ojačeno, lahko začelo z ofenzivo tudi na južnem bojišču.

Hrvaški vojni duhovnik.

Z italijanskega bojišča se poroča:

Po bitki pri Plaveh, na katero bo naša armada lahko za vse večne čase gledala z opravičenim ponosom, je divizijski župnik Lovrič obiskal svoje vrle Dalmatince, kateri so v boju izvrševali čudeže junaštva.

Ko so Dalmatinci opazili svojega divizijskega župnika, se jih je polastilo veliko veselje in tekmovali so med seboj, kdo bi bil prvi, ki bi o prihodu dušnega pastirja poročal majorju Turudiji, čegar čine bodo v bodoče opevale dalmatinske „gushi.“ Kakor otroci svojemu očetu, če mu imajo sporočiti veselo sporočilo, tako so pridrevli junaški Dalmatinci k majorju z besedami: „On je prišel! On je prišel!“ Major je v pozdrav divizijskega župnika po bratovsko objel. Ko je župnik svoje vrle čete nagovoril v posameznih oddelkih, se je podal na prostor, ki je bil določen za skromno častniško obednico na tem bojišču.

Globoko ganjen se je tam vzdignil junak od Drine in Soče, major Turudija, in je divizijskega župnika nagovoril s sledečimi besedami: „Bitka ob Soči bo eno izmed najlepših poglavij v zgodovini naše slavne armade. Ti, preljubi naš dušni pastir, si k tej slavni zmagi, ki bo v zgodovini brezprimeren zgled junaških činov, veliko, zelo veliko pripomogel. Ne orožje, ne smrtonosne krogle, temveč navdušenje naših vrlih vojakov je zmigalo. To navdušenje pa si ti vnel v srce naših vojakov. Ti si našim ljudem v lil duha vzvišene junaštva, ti si moje junake, predno so šli v določene jim strelske jarke, navdušil za cesarja, prestol in domovino; ti si jih spremenil v leve! Po tvojih nepozabnih nagovorih, si sam rekel: „Čudeže bodo delali! Ljubljenemu vladarju bodo napravili veliko veselje!“ Tvoje prerokovanje se je izpolnilo. Junaški čini mojih vrlih vojakov ob Soči so najlepše Tvoje plačilo. Ti si pri polku, ki je ovenčan z vencem zmage, posebno pa pri mojem bataljonu zaslužil večno slavo.“

Kakšen je Lovrič, takšni so vsi hrvaški in slovenski duhovniki, ki delujejo na bojišču.

Savinjčani kljubujejo Italijanom.

Pionir Ivan Jordan iz Gotovelej nam piše z italijanskega bojišča:

Več Slovencev, pred vsem Savinječanov, nas je skupaj pri jedni stotnji in se prav dobro zabavamo. Da našim znanec malo dolg čas prikrajšamo, opišemo v par vrstah, da tudi nas pionirje ne pustijo Italijani mirno opraviti svojo nalogo. Bilo je namreč ravno na Sv. Petra večer, ob isti uri, ko smo v mirnem času Savinječani še najbolj krepko obhajali dotične župnije patrona. Razšli smo se sem in tam, da popravimo svoja kritja, ki so bila razbita od težkih neprijateljevih granat. Bilo nas je pet Slovencev skupaj, ki smo imeli nalogo, popraviti kritje, katero je imelo pri kraju na prednji strani veliko luknjo od granate. Vreme ni bilo ugodno; grmelo je, se bliskalo in deževalo. Komaj smo očistili razvalino kamenja in napravili lego za kamen na kamen, udari granata za korak pred kritjem, da so padali debeli kosi kamenja na streho naše postojanke in čez nas. Za trenutek je bila že druga granata skozi prednji zid v našem kritju. Ker je bil zid debel, ni bilo škode, samo nekaj kamenja se je udrlo. Bilo je seveda vse retreseno in nevarno, da nas ne bi podsulo. Razšli smo se tu in tam izven kritja. Granate so padale tako gosto, da nihče ni vedel prostora, kam ne bi granata udarila. Napravil sem nekaj korakov v bližnjo jamo, že pa de granata ob strani, močen zračni pritisk me pahne daleč proč v jamo in mi odnese čepico, da še sedaj ne vem kam. Počasi se zopet vzdignem in grem malo naprej, kjer vidim infanterista ležati. Vsedem se poleg njega. Ko ga natančneje malo pogledam, mi vzamem čepico in se z njo pokrijem, ker sem videl, da njega pač ne bo več zeblo v glavo.

Granate še vedno padajo tu tam, a ne več tako gosto. Sel sem počasi nazaj na delo, moj prijatelj je delo že nadaljeval, pa tudi drugi so počasi prišli skupaj ter smo naše delo popolnoma izvršili, čeprav so nas Italijani celi čas malo plašili. Poškodovan ni bil od nas nihče. Največ škode sem imel jaz, ker sem imel hlače raztrgane in koleno malo razkraspano.

Mnogo pozdravov Savinječanom in vsem spodnještajerskim Slovincem pošiljajo: Ivan Jordan, Gotovlje, Friderik Selinšek, Janez Tuš, Jožef Čretnik, J. Lobnikar, Grajska vas, in Rudolf Rus.

Obmejni Slovenec, ki se bori že na tretjem bojišču.

Korporal Jakob Polanec, doma iz Dobrenja, župnija Spodnja Sv. Kungota, je bil ranjen že na srbskem in ruskem bojišču. Sedaj, ko je okreval, so ga poslali še na italijansko bojišče, odkoder nam piše dne 18. julija:

Lansko leto na god sv. Jakoba sem se svoj imendan veselo obhajal med svojimi znanci in sorodniki. Kmalu nato pa nas je domovina klicala na boj. Poslovil sem se od edinega brata Janeza, ki je že dal svoje življenje za domovino, poslovil sem se zadnjikrat od ljubeče mamice, ki so med tem časom doma umrli. Nisem jih mogel pokropiti, ker sem bil tisti čas na krvavem bojišču.

Hude čase sem doživel v Srbiji in Rusiji, bil sem dvakrat hudo ranjen, a Bog mi je dal zopet ljubo zdravje. Sedaj se borim proti hinavskemu polentariju, kateri je postavil pred naše postojanke silno močno, a malo korajžno armado.

Mi se Italijana prav nič ne bojimo. Veliko zabavo imamo, ko nam v begu kažejo krvave hrbte in pete. Italijan ima grozne izgube. A naše niso tako velike. Sicer pa nas čuva Marija, ker se borimo za pravično stvar, Italijan pa za hudobno reč. Mnogo pozdravov pošiljata zvesta tovariša Jak. Polanec in Filip Kline, doma od Sv. Miklavža pri Ormožu.

Dokler slovenska kri po žilah teče, so ragom bo gorje!

Z italijanskega bojišča nam poročajo hrabri slovenski fantje, doma iz okolice župnije Planine, tako-le:

Že precej časa se nahajamo na Krasu, katerega površino obstreljujejo polentariji z neštevilnimi granatami, ki drobijo le ubogo kamenje, ker nas le malo kečaj zadenejo. Seveda nas slovenskih fantov se ogibajo, kot bi se nas bale. Zato smo še hvala Bogu zdravi in veseli ter si zapojemo tuintam kako domačo, da je kar veselje. Polentariji si ne upajo priti preblizu nas, ker predobro vedo, da jim potem ne bi dobro polenta teknila. Kajti če krogle iz avstrijskih pušk zažvižgajo, Italijani že jokajo in če topovi zagrmijo, že pokažejo pete.

Dokler slovenska kri po žilah teče, in v prsih bije nam srce, bрани mo domovje naše, in sovragu bo gorje! Z združenimi močmi za cesarja in domovino!

Vse prijatelje in bralce „Slovenskega Gospodarja“ pozdravljajo vojak telefoničnega odseka: Mihael Šalobir, Ivan Šmigovec, Martin Melanšek in Frano Šmid iz planinske okolice doma.

Vsak padli Avstrijec stane Italijane 10 000 kron.

Alojz Weiss, doma iz Krčevine pri Mariboru, nam piše dne 21. julija z italijanskega bojišča:

Bilo je dne 1. julija že proti jutru, ko pridemo v strelske jarke, ki so prav ugodno narejeni in proti slabemu vremenu zavarovani. Naši fantje ... pešpolka se prav dobre volje splazijo v nje. Kmalu prisije ljubo solnce in pozdravi nas lepi dan. „Danes bode vroče“, si govorijo. Bilo je res tako. Proti 7. uri zjutraj se začne divji ples. Prva granata pade na levo

stran, druga na desno in tako nadalje. Sovražnik je nas pozdravil z divjim ognjem. Šrapnel za šrapnelom, granata za granato nas pozdravlja. Pokalo je tako, da se kar zemlja trese. Ali samo pokanja se pa naši hrabri fantje ne ustrašijo, samo da sovražna krogla cilja ne zadene. Predi in zadi za nami irči kamenje na sto metrov visoko. Pogum in korajžo mora človek imeti v takih urah, ki pa je našim fantom tudi ne manjka. Sovražna artilerija strelja veliko, a malo zadene. Vsaki mož, ki ga tukaj zadene, velja Italijanu najmanj 10.000 kron. To se pa pravi: za 10.000 kron streljiva porabi, popred kot en naš mož pade.

Kakor zmiraj, tako nas hočejo tudi sedaj tu in tam preslepiti. Na primer: Nekega dne pridejo tu k nam trije Italijani Rudečega križa, ali z nosilnicami in zastavo z rudečim križem v roki v znamenje, da hočejo svoje mrtve in ranjene proč spraviti, ker prejšnji večer je bil hud boj. Ta zastava je pomenila, da naši fantje ne smejo streljati, kar tudi niso. Ko se Italijani potem odpravijo, začne naenkrat pokati strojna puška, ki so jo skrivoma z nosilnicami prinesli pred naše jame. Sedaj ne pridejo več, ker so dobili svoje plačilo. Imel sem tudi priložnost govoriti z nekim ranjenim Italijanom. Na vprašanje, kje je bil ranjen, mi odgovori: „V nogo in roko. Dobili smo povelje, naskočiti avstrijske strelske järke. Ker pa nismo hoteli iti naprej, streljala je lastna artilerija od zadi v nas.“

Vidi se, da italijanska infanterija nima korajže. Iz tega se jasno spozna, da je še sovražnik danes po osemtedenskem boju na tistem mestu, kjer je bil od začetka vojske, in je tudi upati, da ne bo dalje prišel.

Naši fantje so vsi pri najboljši volji. Mi si zapojemo tu in tam kako pesmico iz domačega kraja. Vreme je sedaj ugodno in lepo. Jaz in moj prijatelj Ambrož se spraviva v najino votlino, ki ni nič kaj posebnega, vendar prav ugodno narejena in proti šrapnelom zavarovana, če ravno v zemlji. Tukaj napraviva večasih s kartami kako igro. Tako mine dan za dnevom. Pozdravljamo vse bralce „Slovenskega Gospodarja“! Alojz Weiss, doma iz Krčevine pri Mariboru, in Franc Ambrož, kmet iz Rošpaha.

Italijanom avstrijski svinec ne diši.

Valentin Debelak, vojak na južnem bojišču, kmečki sin iz St. Jurija ob Taboru in ob enem trgovski pomočnik, ki je posebno na slovensko-nemški meji pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu deloval in veliko pripomogel, da se je tam izobraževalno društvo ustanovilo, piše dne 13. julija č. g. Ferd. Žganku, kaplanu v Dobju pri Planini naslednje pismo:

Predragi! Gotovo Te bo zanimalo, če Ti nekoliko obširneje popišem svoje doživljanje. Ko smo se podali na jug Italijane klesiti, je bila naša prva dolžnost, si napraviti strelne järke in skrivališča. Slišal sem bil nekde o katakombah; ob tej priložnosti sem se spomnil na nje, ko smo po dnevu čepeli kot jazbeci, po noči smo se razleteli kakor netopirji. Aeroplani (zrakoplovi) so nas hodili tudi zmiraj obiskovati. Pa poslali smo jim nekaj svinca in že so napravili „Kehrt euch!“ To življenje ni trajalo dolgo; dobili smo povelje in odrinili smo morali drugam. Ko smo ležali eden dan v nekem mlem gozdu, smo po noči ob dežju odrinili v naše nove postojanke.

Ko prispemo na vrh hriba, so nas vsled močnega bliskanja Italijani opazili, na kar se je vsula toča krogel na nas; mi smo se seveda hitro vrgli na tla v mokro travo, kljub temu, da nam ni ravno dobro prišlo to izvanredno Kneippovo zdravljenje. Po hudem naporu smo vendar srečno došli v naše postojanke. Ker ni celo noč prenehalo nič deževati, je seveda pridno teklo na nas. Drugi dan zgodaj zjutraj so nam polentarji poslali par šrapnelov in granat v pozdrav. Par dni potem je bilo skoro popolnoma mirno. Dne 23. junija so začeli ti zlodjevi „kacmoharji“ s silovitimi topovskim streljanjem, katero je trpelo celih 17 ur; naš hrib je bil ves v ognju. Granate in šrapneli so leteli kakor toča. To je bilo tuljenje in žvižganje, da je pretresalo kosti in mozeg.

Naš hrib se je tresel kakor ob potresu. Čez 10.000 šrapnelov in granat je priletelo ta dan na našo stran. Sreča je bila ta, da so Italijani previsoko ali prenizko streljali. Izgube smo imeli neznatne.

Ko sem gledal in poslušal to italijansko bakljado, sem si mislil: „Ta le gramoz, katerega so danes Italijani napravili z granatami, bi zelo prav prišel za naše ceste na Štajerskem, na katerih istega tolikokrat primanjkuje.“ Ne smeš si pa misliti, da je naša artilerija molčala, nasprotno, ona je prav pridno pošiljala s sigurnostjo železo Italijanom, da so morali prav hitro menjati svoje postojanke. Naša artilerija, kakor sem videl, izvrstno strelja. Pa tudi streljanje naših motornih baterij dela velike preglavice Italijanom, ki ne morejo tega nič kaj dobro prebaviti, ker jim napravlja prevelike luknje. Italijanska infanterija je za nič. Poskušali so nas parkrat napasti, pa svince naših pušk jim ne ugaja, naša artilerija jim pošlje nekaj urnega železa in hitro napravijo „laufsrit“. Enkrat je pribežalo nekaj Italijanov pred naše postojanke, očividno, da bi jih mi ujeli. Mi smo si pa mislili: „čemu vas rediti?“, in spodili smo jih nazaj. Nekeč smo bili kakih 30 korakov oddaljeni od Italijanov. Ker so bili oni spodaj, smo valili kamenje na nje.

Zdaj vidi polentar, da se pretaka pri Avstrijcih ista kri po žilah, kakor l. 1866, in da si bo razbil glavo ob dvoglavem avstrijskem orlu.

Pa tudi v duhovnem življenju se je marsikaj spremenilo. Vsa brezbožnost je minula. Častniki kakor moštvo no-

si neustrašeno svetinjske in križce okoli vratu. Ono grozno preklinjanje je minulo in vsak rad sklepa roke in prosi božje pomoči in varstva. Da, kdor moliti iz Boga ne pozna, naj se na vojsko poda. Tu sem naj se pridejo oni prosvitljenci in svobodomisleci učiti, tu se jim bi odprle oči in bi drugače govorili in pisali, kakor so delali dosedaj. Da bi našle te skromne vrstice odmev tudi v vstah svojih rojakov, bi bila moja srčna želja. Pozdravljen!

Lahe so potegnili.

Ferdinand Koren, rudar iz Idrije, piše dne 5. junija iz K... na Primorskem:

Danes smo napravili imeniten špas s polentarji. Na neko osamljeno pečino smo po noči privezali ob koncu ročnega vozička prazen, neraben soč (v obliki topa). Zraven smo pristavili za stražo slamnatega vojaka v stari avstrijski uniformi. Po vrvi pa smo „baterijo“ zvezali z varnim zavetiščem, da smo lahko vso stvar nekoliko pregibali. Zjutraj so Lahi naš kanon kmalu opazili, dasi ga nismo izpostavili čisto na videk, ampak za kamenje, ki naj bi služilo za kritje. Takoj so jeli sprožiti topove na slamnato stražo, ki se je semintje majala. To je trajalo dober četrt ure. Ko so nazadnje izpodbili skalo in top, je šlo vse v dolino.

Rusi oboroženi z lesenimi hlodi.

Franc Hrastnik piše dne 11. junija svojim domačim v St. Lovrenc nad Mariborom:

Ljubi mi stariši! Nekoliko Vam popišem svoje bivanje v bojnem karpatskem gorovju. Sedaj sem v bolnišnici vsled ozeblin nog. Sedaj se mi je začelo na desni nogi gnajiti. Svojo operacijo sem hvala Bogu že prestal.

Dne 21. marca, v razburjeni noči, ko je razsajal strašno mrzel, snežen vihar, smo dospeli po težavnem sneženem potu, ki ga bom pomnil vse svoje živne dni, v to le bojno, Karpate imenovano gorovje. Ves zmučen sem mislil, da bomo tam gori našli kakšne barake, kamor bom malo položil svojo trudno in težko glavo. A našli smo le par iz hojevih vej sestavljenih brlogov, ki se niso veliko ustavljali groznemu viharju, pa še ti nam nekaterim niso služili za takratni odmor, kajti nemudoma nas je šlo nekaj takoj na patruljo. Vlačili smo se med 2—3 metre debelimi sneženimi nasipi. Obлека mi je postala kot lesena, obraz mi je krila ledena skorja, zdelo se mi je, kot bi mi rezal meso raz njega. Pomilovanja vredni vojaki, ki so se pred nami mesca januarja in februarja tu gori na tem sneženem gorovju že tako hrabro borili z Rusi. Dne 25. marca sem se kot črnovojnik udeležil prvič ljutega boja. Rusi so pridrlili od obeh strani od spredi in od zadi, ker je bila naša bojna črta na desni strani predrta. Bilo jih je kot listja in trave, da je vse zamrgolelo po vrhu, pritulili so kot znoreli. Imeli so dve vrsti orožja, eni puške, drugi pa lesene kole ali hlode. Kaj ne, čudna prikazen na modernem bojišču! Dali smo se s krogliami in na bajonet, da so kar cvilile svinčenke mimo mojih ušes, a moja glava je še ostala cela, gotovo ker je na kapi bila pripeta podobica naše ljube Brezmadežne. Zaman je bila naša korajža, vsled velike ruske premoči smo se morali nagloma umakniti, a sovražnik nam je hitro sledil in nas še trikrat med potjo obstreljeval. Žalibog, izgubil sem tam gori zvestega prijatelja Albina Kraner, kmečkega sina iz naše župnije. Bil je res blaga in poštena duša. Poizvedel sem le toliko o njem, ker sva se bila v temni noči razgubila, da je bil ranjen in je gotovo prišel v ujetništvo. Bog daj, da se vrne zopet zdrav. To je bil zame prvi spopad z Rusi in sem si ga tudi najbolj zapomnil, kajti navijati sem jo moral čudno, da me ni dosegla ruska golazen. Od tedaj naprej sem bil tolkrat v ognju, da ne vem gotovega števila povedati. Prepričan sem, da me ščiti moja mamka Marija, pod koje varstvo sem se pred odhodom na bojišče popolnoma izročil. Velikonočni prazniki so bili pač tudi dokaj živahni. Vse tri dni nas je obstreljevala ruska artilerija. Na Velikonočni ponedeljek mi je ruska granata z zemljo pomešala mojo juho, ki sem si jo sam pripravil, ali meni se ni nič hudega zgodilo.

Kako smo z Rusi zamenjali bojno srečo in so jo oni navijali pošteno pred nami, kako se nam godi sedaj tu v Galiciji, pa prihodnjik, kadar bom zopet imel priložnost. Komaj sem končal to pismo, zapuščam zopet našo bolnišnico in se vračam ob palici nazaj na bojno črto. Na svidenje!

Slovenci ne pobegnejo.

Domobranec Franc Grabner, doma iz Maribora, piše svojemu prijatelju Francu Krajncu na Meljskem vrhu:

Živo se spominjam 28. junija lanskega leta, čegar obletnico obhajamo v tako žalostnem položaju. Res je, da smo vsi slutili, da bo sledilo vsled hudega zločina, ki je zahteval kot žrtev našega prestolonaslednika, še mnogo, a da se bo toliko krvi prelilo, ni nihče sanjal. Danes, dne 28. junija, se je služila sv. maša za vse padle vojake, ki so se borili in žrtvovali svoje mlado življenje za domovino in cesarja. Bili smo vsi do srca ginjeni, ko nam je gospod vojni kurat Jožef Pintar o sedanjem žalostnem stanju go-

voril. Nato pravi: Naj se vsak pri sv. maši spominja svojih padlih tovarišev in naj molí zanje, katere sedaj krije črna gališka zemlja! Da rečem: Spominjal sem se jih, kajti skoraj sem edini pri našem polku, ki sem še pri polnem zdravju. Skoraj bo minulo leto, kar sem tukaj na bojišču. Oh, kako srčno si želim še enkrat videti milo slovensko domovino. O, kako srečen, da, presrečen bo tisti dan, ko bodo stopile moje noge na slovensko zemljo.

Naznanim Ti tudi, da smo Rusom zadnjič dali „fejst“ po piskrih. Hoteli so nas dne 20. junija ujeti, a naše strojne puške so jim prepevale našo cesarsko himno, ki jih je tako iznenadila, da so nam kar pete pokazali.

Čeravno so žalostni časi, pa vendar mi slovenski fantje ne izgubimo korajže in si večkrat zapojemo kakšno slovensko pesem, največkrat pa to: „Le naj ropoče in bobni, iz tisoč topov naj gromi, naj kroglo križem švigajo, Slovenci ne pobegnemo!“ — Te pozdravlja Tvoj prijatelj Franc Grabner.

Slovenskim fantom ne upade pogum.

Josip Munda, doma iz ormoškega okraja, nam piše iz izhodne Galicije:

Hudi bitki dne 8. junija je sledila druga nič manj srdita dne 12. junija. Sovražnik se je daleč umaknil in zasedel višine ob Dnjestr. Na večer dne 8. junija smo se mu približali tako blizu, da so nas dosegle njegove svinčenke. V jutro dne 12. junija je bilo krasno; na vse zgodaj so nas pozdravljali škrlatni s svojimi petjem, Rusi pa s krogliami iz svojih z žičnimi ograjami dobro zavarovanih otopov. Okoli 5. ure da naš priljubljeni stotnik povelje, naj se pripravimo za „Naprej!“ Predstavljali smo si v duhu ta dan, v katerem bo treba spet marsikaj prestati, pa slovenskim fantom ne upade pogum. Na mladih obratih se je bralo navdušenje in čakali smo še samo povelja, da jo udarimo proti sovražniku. Med silnim streljanjem se zasliši naenkrat povelje „Naprej!“ Kakor razdraženi levi poskačejo naši junaki iz svojih za silo izkopanih jam. V tem oziru zaslužita v prvi vrsti pohvalo naša vrla četovodji Ivan Jelenko, doma iz Oplotnice in Jakob Baš iz Braslovč. Prvi je prejel še prej dve hrabrostni svetinji, drugi pa je bil odlikovan sedaj.

Navzlic hudemu ruskemu streljanju smo drveli vedno dalje in dalje, tako daleč, da smo bili oddaljeni od sovražnika še samo 800 korakov. Pri tem je prišlo naše desno krilo v nevarnost obkoljenja. Že smo si predstavljali v duhu obkoljenje v Sibiriji, kar nam prihiti na pomoč ... lovski bataljon, ki je naše desno krilo podaljšal in tako prekrizal Rusom njihove načrte. Mi, dobro vedoč, da sovražnika ne bo tako lahko pregnati iz njegovih dobro utrjenih postojank, se zakopljemo. Tukaj se zopet zrcali junaška vstrajnost naših slovenskih korenjakov, ki so morali prestati celi dan v silnem ognju ruskih krogel in vrh tega še prenašati silno vročino in grozno žejo, ker vode nismo mogli dobiti.

Postojanke ob Dnjestr, ki smo jih zavzeli, držimo sedaj trdno v naših rokah. Večkrat so sicer že Rusi poskušali predreti naše bojne črte, pa vselej so se morali s krvavimi glavami vrniti. Vsem mojim dragim domačim, prijateljem in znancem iskrene pozdrave!

Naj skala poka, dob se lomi, Slovenci zvestobe ne prodamo.

Predtopničar Jožef Korpar, doma iz Oslušovec pri Veliki Nedelji, nam piše dne 22. julija s severnega bojišča:

Po dolgem času imam spet priliko, oglasiti se v Vašem cenjenem listu in nekoliko pojasniti, kaj vse mora človek v tej strašni vojni preživeti. Spočetka, lahko rečeno, je vsakega oblivala kurja polt, ko so se zaslišali topovi in prasketanje pušk. Oblački razpočenih šrapnelov so bili na gosto, kakor jata golobov, ki so se pa počasi večali in izginjali. Koliko mraza je že vsak prestal, koliko žeje in gladi! Sedaj se nam radi tega ni več treba pritoževati. Vse to in še veliko hujše reči pretrpi rad vsak za obrambo mile domovine. Veliko jih je, katere bodo stariši, žene ali otroci težko pogrešali, kateri so že žrtvovali tu svoje življenje. Sedaj so zbežali moškali čez veliko reko Dnjestr, po nekaterih krajih so naši že tudi na drugi strani. Tamkaj so se Rusi precej dobro zakopali. Po nekaterih krajih jim seveda to ne bo mnogo pomagalo, naše havbice jih bodo že izsule. Splošno imamo tu pri topništvu veliko premoč. Upamo, da bo do bežali marsikateri Rusi mimo svojih domov, ne da bi se zanje zmenili in še dalje. Ko Ruse premagamo, pa smo pripravljeni, maščevati se s svetlo jezo nad odpadniki na jugu, da bo tako kmalu izpolnjena slovenska narodna pesem: „Skala poka, dob se lomi, zemlja vsa se trese, bratje složni, stojimo trdni, kakor zidi grada!“ — Pozdravi!

Kmetijstvo je prva podlaga vsaki državi.

M. V. iz St. Lovrenca na Dravskem polju piše z ruskega bojišča:

Dolgo časa že nisem imel priložnosti za pisanje, ker pogovor pravi: „Kuj železo, dokler je vroče!“ In ker je Rus postal sedaj precej mehak, smo ga tudi tolkli, da se je čisto skrivil proti Rusiji nazaj. In

Kakor se sprevidi iz tukajšnjih ureditev, so Rusi že mislili za gotovo: Galicija je naša. Polja revnih ljudi so vsa lepo obdelana in obsejana, drugo je tudi že vse lepo v redu in snagi. Do judov in velikih judovskih podjetij pač niso imeli usmiljenja. Judovske hiše in tovarne so porušene do tal. Čudno se mi je pa zdelo, ko sem zdaj po osmih mescih prišel v kraje, ki sem jih že lani obhodil, ali pravzaprav malo bolj po domače povedano: preletel, da je še tako urejeno.

Zdaj so vse države prepričane, da je kmetijstvo prva podlaga države, posebno v vojski. Kateri ljudje so tukaj? Večinoma kmečki in revni ljudje. Odkod so tisoči konjev, odkod vsak dan na tisoče klavne živine? Vse od kmeta! Odkod vzamejo, da vozijo vsak dan vlak za vlakom: žito, krompir, seno? Ali morebiti to mesta pridelayo? Ne, tudi kmet! Prej je moral kmet s klobukom v roki hoditi po pisarnah, a zdaj najdejo sami pot v tvojo žitnico in tvoj hlev. In

prej se ni smel nikamor vmešavati. A zdaj sprevidimo, da edinstvo je prvi steber države. Ko bi ne bili edini, bi nas že davno bili naši sovražniki pozobali. Pa zadosti tega.

Kako ste kaj doma? Bog nas varuj še ene zime tukaj učitati; ker letošnja zima v Karpatih je naredila več revežev kakor pa krogla. Pa če se ne misli celi svet uničiti, potem bomo vendar enkrat čakali mir. Srčne pozdrave Vam in vsem Šentlovrenčanom! Z Bogom domovina, mili moj slovenski kraj!

Dne 25. junija piše: Srčne pozdrave iz glavnega mesta Galicije! Dobro se imamo tukaj, ker nam je pustil „Muskal“ na razpolago lepe zaloge živeža. — Kmalu bode čist zrak po Galiciji, namreč od Rusov, potem pa bomo še polentarju malo lase zmešali. Z Bogom za domovino! Pisati ne vtegemo veliko, ker moramo hiteti, da očistimo Galicijo smeti!

(Nadaljevanje pisma na 7. strani)

Nova krvava bitka na Goriškem še ni končana. — Naši Italijane povsod odbili. — Sovražnik ima velikanske izgube. — Slovensko in hrvaško junaštvo. — Nov drzen napad na italijansko obal.

Maribor, 28. julija.

Deset dni že divja nova krvava bitka ob Soči. Preteklo soboto, dne 24. julija, je srčnost te bitke nekoliko ponehala. Zadnje dni pa so se ogromni italijanski napadi na naše postojanke pri Gorici ponovili zopet z velikansko silo. Sovražnik naveli na Doberdobsko gorsko planoto in na ostale naše postojanke so bili zopet popolnoma odbiti. Italijani so po poročilih nepristranskih vojnih poročevalcev izgubili zadnje dni ob Soči — eno tretjino svoje tamošnje armade.

Ob koroški meji se artilerijski boj za Naborjet nadaljuje.

Na tirolski fronti pa se vršijo le manjše praske in topovski oganj. Tudi tukaj ni prišel Italijan ne za korak naprej.

Težki boji ob Soči.

Monakovski list „M. N. N.“ opisuje boje, ki so se vršili pretekli teden ob Soči in pravi: „Boji ob Soči se dajo primerjati samo z onimi dnevi o Velikonoči, ko so Rusi na prelazu Dukla hoteli na vsak način prebiti. Kadorna zasleduje natančno isto taktiko brezobzirnega žrtvovanja človeškega materiala! Vedno naraščajoča, viharina poplav svežih čet se izliva sedaj že več dni neprenehoma proti našim postojankam. Vedno priderejo zopet novi, pripravljeni polki, katerim se potem večkrat posreči, doseči naša kritja. Boji mož ob možu ponoči ob bajnem svitu žarometov so tako strašni, da še ni bilo kaj takega v tej vojni. Kajti Dalmatinci, že v miru smrtni sovražniki Italijanov, hrvaški velikani in planinci se vržejo z nepopisljivo silovitostjo na Italijane, tako da se morajo vrniti ti skoro že pred ciljem. Čeprav se laški napadi še nadaljujejo, se da sklepati že iz sedanjega ugodnega položaja, da bo izid velike bitke prav uspešen za Avstro-Ogrsko.“ (Opomba uredništva: In tako je tudi bilo. Tudi v drugi veliki bitki so bile italijanske žrtve zamašne!)

Bitka ob Soči ena najhujših in najstrašnejših v svetovni vojni.

Bojevanje ob soški črti, ki se je razvilo v najhujše in najstrašnejše boje svetovne vojne, traja dalje z obnovljeno silovitostjo in še ni videti odločitve. Tudi v sedanjih bitki ob Soči je naperjen glavni napad Italijanov na Doberdobsko planoto, katero obsipavajo z strašanskim artilerijskim ognjem. Iz vodljivih zrakoplovov vodijo italijanski artilerijski opazovalci ogenj na vse strani in je navdušajo celo na posamezne vozače in osebe. Tri dni so tužili topovi skoro neprenehoma. Vršilo se je zopet strašno streljanje; z občudovanja vredno hrabrostjo se držijo naše vrle čete in če se posreči sovražniku vdreti v kako našo postojanko, se ne vesei kaj dolgo svojega uspeha. — Drugi sunek Italijanov je naperjen proti Gorici, za katero se razvijajo vedno novi boji, v katerih je imel sovražnik po izjavah ujetnikov že prav težke izgube; poseljeno en italijanski armadni zbor je izgubil pri tem že tretjino svojega moštva.

Gorica.

Italijanski polkovnik Barone piše v „Tempsu“: V Gorici in okolici se izpopolnjujejo utrdbe na hribih nad mestom posebno močno; tukaj so postavljeni tudi topovi največjega kalibra. Ni mogoče, kaj storiti proti mestu, dokler niso v naših rokah vse utrdbe, ki obdajajo mesto. In ker vzvišena lega utrdb onemogočuje artileristično predpripravo, stanejo ti napadi obilo krvi. — Treba pa tudi pribiti, da so dobili Avstrijci ojačenja in da jih še vedno dobivajo.

Lah Gorice ne sme dobiti!

Goriški „Novi Čas“ piše: „Mi tu ob meji občutimo še posebej vojne grozote. Zapuščene hiše, razdejana poslopja, oskrunjena svetišča, prelita kri nam govori več kot vsi opisi, kaj je vojska. Pa pogum! Proč s strahom, proč z bojaznijo in trepetom! Posnemajmo srce stare ženice v Podgori, ki je stala na cesti pred svojo hišo, v kateri je živela celih 65 dolgih let. Bila je rojena v njej, se veselila v njej kot otrok in dekle; v njej se je poročila, v njej pestovala svoje otroke. V hišo pa ni mogla več, ker je bila že vsa v razvalinah. „Mati pogum!“ — „Bog daj, da bo Lah kmalu vržen nazaj! Na Sveto Goro pojdem, da se Materi božji zahvalim in ji darujem za cerkev, kar imam!“

Ni mislila ne na bedo, v kateri se je nahajala, ne na hišo, ki je ležala podrti pred njo, njeno srce je bilo polno zaujanja in poguma; njeno srce je verovalo na zmago in mislilo pred vsim drugim podrti domom, kako bi omagalo zidati hišo Mariji v čast!

(To je duh, ki ga moramo imeti vsi! Naj se raje vsa Gorica zdrobi v prah in v pepel, samo da je podli sovražnik ne dobi! Gorica je lepa, a iz podrtij bi vstala še lepša; pod Lahom bi pa bila sužnja. Suženjstvo pa je hujše kot smrt.“

Tržaški namestnik v Gorici.

Kako neresnične so vse govorice, ki so se pretekli teden širile o Gorici, češ, da je padla, nam najbolje pričuje to, da je v petek, dne 23. t. m., obiskal tržaški namestnik Gorico in sprejemal zastopnike različnih uradov. V poročilu o svojem obisku pravi namestnik, da se je znova prepričal o domoljubnem zadržanju našega goriškega ljudstva.

Naši domači junaki.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča, da se naše domače štajerske čete vseh vrst borijo ob soški fronti z neprimernim junaštvom in tekmujejo v izvanrednih hrabrih činih z drugimi četami. Veliko število naših rojakov je predlaganih v odlikovanje. — Naši slovenski štajerci, kakor je že razvidno iz raznih pisem, ki jih priobčujemo na drugem mestu, so v boju proti verolomnemu Italijanu res dika in ponos naše armade. Naši hrabri fantje in možje dobro vedo, da je na izidu velikanske borbe pri Gorici res mnogo odvisna tudi usoda naše ožje domovine. S svetim domoljubjem in ne glede na skoro nečloveške napore in težave, se borijo naši vrli Slovenci za srečno zmago avstrijske armade in popolni poraz hinavskega Italijana.

Hrvatje branilci slovenske zemlje.

O bojih za Krn poročajo hrvaški listi: V fronti so naš obdelavalec sovražne 10- in 15-centimeterske havbice. Ob celi črti nas je iskala s svojim ognjem sovražna pehota; iz njenih vrst nam so prinašale italijanske pozdrave tudi gorske granate. Samo v mojo zelo stisnjeno postojanko je padlo okrog 200 granat. Bučalo je in treskalo, da sem menil, da ne pridem več živ iz tega boja. Bombardiranje je trajalo oba prva dneva julija. Dne 3. julija v jutro je sledil rezek alpski napad. Dne 6. julija bil je vroč dan. Nisem zmožen, da bi to opisal. Ob štirih zjutraj se je začel moreč artilerijski ogenj. Trupla padlih junakov, ki smo jih bili prejšnji dan pokopali, so italijanske granate izkopale. Ob pol petih v jutro so nastopili trije bataljoni alincev in bersagli-erov, ki so cvet italijanskih čet, k naskoku. Razvila se je splošna rokoborba. Stotnik Kastner, junak junakov, je bil pri tem ranjen. Poročnik Rajsič je dobesedno branil skalni vrh do zadnje kapljice krvi. Moštvo je navdušeno vpilo: „Dokler je še kak Zago-

rec, Italijani ne bodo osvojili čeri!“ Italijanom so lučali kamenje v obraz. V boju z rokami smo se bili z bajoneti, sekirami, lopatami, da, celo z zobmi. Naša rezervna kadeta Solc in Gelb sta bila v tem boju ranjena. Na pomoč je prišlo pol stotnije pod poveljstvom poročnika Pollacka. Trobentači so trobili k naskoku kakor leta 1848. Odmevalo je od skalnih sten. Naš poročnik Femen je s svojo stotnijo izvršil protinaskok. Italijani so morali zapustiti postojanko, ki je le 100 korakov bila pred nami, in se umakniti na goro na oni strani. Zvečer je nastopil razmeren mir. O-sprejše je posejano z italijanskimi mrličmi. Tako je naš bataljon dokazal, da se zamore domovinska ljubezen in hrvaška hrabrost upirati tudi trikratni premoči italijanskih čet. Nj. ekscelenca general Borojevič je brzojavil: „Živijo bataljon! Slava palim junacima!“ Po prizadevanju častniškega zbora se je uvedlo zbiranje za svoje padlih junakov. Zbrali smo že nekaj sto kron in jih pošljemo v Zagreb.

Boj v zraku.

Avstrijski zrakoplovec je dne 25. julija v prav zgodnjih jutranjih urah metal na italijansko mesto Verona bombe. Ubitih je več oseb, porušilo se je dvoje hiš in ena tovarna. Prebivalstva se je lotil grozen strah.

Dne 20. julija zvečer je avstrijsko letalo metalo bombe na italijanske postojanke ob Soči. Italijani so zrakoplov obstreljevali s šrapneli, a ta se je srečno vrnil.

Italijani dan za dnevom opazujejo z zrakoplovi našo železnico pri Nabrežini in pri Divači ter sempa-tje mečejo na njo bombe, ki pa svojega namena niso dosegle.

Dne 23. julija, zvečer ob pol 8. uri, so se nad južnotirolskim mestom Riva pojavili trije italijanski zrakoplovci. Vrgli so osem bomb, ki so pa padle le samo v vrteve in prazne ulice.

Kače na italijanskem bojišču.

Naš znanec Jurij Stegnar iz Loke nam piše z bojišča ob Soči: Na kraškem pečevju je zelo mnogo kače zalege in kuščarjev. Nekateri so debele kakor človeška roka. Mnogokrat je kača nevarnejša kakor italijanska krogla. Ko se vojak od silnega napora zlekne za kako pečino in ga krogla ne more zadeti, pa ga piči strupena kača. Posebno hujo je za ranjence, ki obležijo na pečini. Če kača ovoha kri, se priplazi blizu ranjenca in se mu zarije v rano. Italijanski ujetniki pripovedujejo, da umre med Italijani vsak dan več sto vojakov samo radi kačjega pika.

Gromenjo topov v Ljubljani.

Poroča se: Gromenje topov je bilo v nedeljo, dne 25. t. m., posebno dobro slišati. Natančno se je moglo razločevati jasnejše pike poljskih topov od globokega basa havbic in možnarjev. Zlasti v predpoldanskim in opoldanskim urah je sledil votel grom za gromom. Vzrok, da se je v nedeljo slišala bojna nevihta z italijanske meje tako dobro, je pač ta, da je bila zračna akustika vsled deževja posebno dobra in da je prihajal od meje sem ugođen veter.

Kolera v Italiji.

V Benetkah in Veroni je začela razgrajati kolera. V Rimu že sedaj vlada velik strah pred njo. — Vse gosposke ženske, ki so sedaj stregle bolnikom, zapuščajo bolnišnice.

Zopet uspešen napad na italijansko obal.

Dne 23. julija zjutraj je zopet zelo uspešno obstreljeval oddelek našega vojnega brodograja italijansko izhodno morsko obal v dolgosti 160 km. Močno poškodovanih je bilo 5 italijanskih železniških postaj, 1 pa popolnoma upepeljena. 4 lokomotive in veliko železniških vozov je bilo uničenih. Poškodovan je bil tudi važni železniški most pri mestu Pedaso, porušenihi več železniških skladišč, 1 svetilnik, 1 železniški tunel in še več drugih v vojaškem oziru važnih poslopij. Značilno je za italijansko vojno brodograje, da je mogel naš oddelek vojnega brodograja mirno in popolnoma nemoteno obstreljevati italijansko morsko obal, in povzročiti škodo, ki znaša na milijone, ne da bi se bila pokazala kaka italijanska vojna ladja. Italijanski list „Stampa“ sicer priznava velikansko škodo, katero je povzročilo avstrijsko obstreljevanje, a vsem italijanskim listom je prepovedano objaviti visokost te povzročene škode.

Koliko je doslej izgubila italijanska mornarica.

Po osmih tednih vojske ima italijanska mornarica sledeče izgube: dne 24. maja: torpedni rušilec „Turbine“; dne 1. junija: mornariški zrakoplov „Citta di Ferrara“; dne 26. junija: en podmorski čoln; dne 5. julija: ena torpedovka; dne 7. julija: 10.400 tonska križarka „Amalfi“ in dne 18. julija pa: 7350 tonska križarka „Giuseppe Garibaldi“. A naša mornarica v tem času nima niti najmanjše izgube, italijanska mornarica pa kljub navedenim izgubam niti najmanjšega uspeha.

Varšava in Ivangorod pred obleganjem. — Velika obkoljevalna borba. — Zmagovito prodiranje v Rusijo.

Maribor, 28. julija.

Na ruskem bojišču stojimo pred velikimi dogodki. Avstrijske in nemške armade obkoljujejo dve znameniti ruski trdnjavi Varšavo in Ivangorod. Železni obroč naših armad okrog teh trdnjav je vedno ožji. Splošno je vojni položaj na ruskem bojišču sedaj ta-le:

V Bukovini vlada mir.

Ob Dnjestru in Zloti Lipi so se naši do dobra zakopali in utrdili tako, da sovražnik ne more predreti naše bojne črte. Vršijo se le redki artilerijski boji. Zadnje dni je bojno črto ob Dnjestru in Zloti Lipi obiskal prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef.

Sovražnik se na prostoru južno od železnice Lublin—Holm in pri Sokalu krčevito zoperstavlja našemu prodiranju. Naše izhodno krilo prodira med rekama Bug in Wieprz v severni smeri proti Holmu; skrajni del tega krila pa je pri Sokalu na severoizhodni strani zasedel važne višine. Rusi so spoznali, da imajo Avstrijci in Nemci s prodiranjem med Bugom in Wieprzom velik obkoljevalni načrt, ki, če se obnese, spravi Ivangorod in Varšavo v veliko nevarnost in so zato poslali proti temu krilu in sploh proti armadam nadvojvode Jožef Ferdinanda, Böhm-Ermollija in pl. Mackensena, ki stojijo južno od Lublina (med Vislo in Bugom) velike nove sile. Armada generala Woytscha, ki sklepa na južni in zahodni strani oblegovalni obroč okrog Ivangoroda, se dan za dnevom pomiče bližje trdnjavi. Njeni topovi že dosežajo zunanje trdnjavske utrdbe. Rusi so se severo-zahodno od trdnjave umaknili na desni breg Visle.

Južno in zahodno od Varšave je zavezniška armada na nekaterih mestih že blizu varšavskih zunanjih utrdb. Trdnjava Nowo-Georgiewsk je obkoljena od treh strani.

Severno od Varšave so Nemci zavzeli trdnjavi Pultusk in Rozan ob Narewu in silijo neprestano proti Bugu in s severne strani proti Varšavi, katero Rusi neprestano izpraznjujejo.

Dalje proti severu ofenziva Hindenburgove armade stalno napreduje. Nemci so že na nekaterih mestih prekoračili reko Narew. — Na skrajnem severu se vršijo srčiti boji za mesti Mitava in Riga.

Od dne 14. julija pa do danes je bilo ujetih nad 130.000 Rusov in uplenjenih nad 40 topov, ter 130 strojnih pušk.

V Bukovini in ob Dnjestru.

V severnem delu Bukovine je splošno mir. Naši in Rusi so se zakopali. Le tuintam pride od kakih malenkostnih prask. Ob Dnjestru se še vedno vršijo artilerijski boji, četudi ne s toliko srditostjo kot prej.

Naši junaki ob Dnjestru.

Naše čete so, kakor znano, ob Dnjestru in Zloti Lipi do dobra zakopane v dobre utrdbe. Rusi zamažajo ob naše postojanke. O bojih, ki so tukaj divjali okrog 18. julija, se poroča:

Štiri dni in štiri noči so nas Rusi neprestano napadali na posameznih mestih. Naši so dobili v roke rusko armadno povelje, katero pravi, da morajo ruski polki prekoračiti reko Dnjestr, naj stane, kar hoče. A Rus se je zaračunal! Meni ni vedel, da stojijo ob Dnjestru naši štajerski polki, med njimi pa mnoge slovenskih junakov. Naši so pustili, da so se Rusi približali do 50 korakov našim postojankam in so na to streljali iz strojnih in navažnih pušk s tako silo na nje, da jih je na stotine ležalo mrtvih pred našo fronto, ostali pa so zbežali. Neki štajerski bataljon je dobil ob tej priliki zavsem 122. hrabrostnih odlikovanj.

Ob Zloti Lipi.

Ob Zloti Lipi (v izhodni Galiciji) so se zakopali naši in Rusi. Rusi zapuščajo po dne svoje prednje strelske jarko, a jih na večer zopet zasedejo, da so po noči zavarovani proti vsakemu presenečenju. Ruske postojanke ob Zloti Lipi so zelo močne. Zavarovane so tudi z žičnatimi ograjami. Le tuintam se zglasi kak ruski top, sicer je mir ob tej črti. Pred kratkim je naše postojanke ob Zloti Lipi obiskal prestolonaslednik ter pohvalil vojaštvo radi njegove vstrajnosti.

Velika obkoljevalna borba.

Vojaški sotrudnik kodanjskega lista „Politiken“ piše: Na Poljskem se pripravlja velikanska obkoljevalna borba. Ob bojni črti reke Narew so se dosegli največji uspehi v čudovito kratkem času. Če se zaveznikom posreči, glavno železniško progo Varšava-Petrograd na kratki črti doseči in odrezati, kakor tudi istočasno železniško progo Ivangorod—Lublin—Holm—Kowel zasesti, od katere so le še 10 km oddaljeni, tedaj stoji ruska armada pred velikansko nesrečo, ako se ne bo pravočasno umaknila.

Edina preostala železniška črta (Varšava—Brest—Litowsk) je za prevažanje milijonske armade daleč premalo. Dvomljivo je, ako se bo Rusija dala zvabiti v novi Sedan, to je v nov velikanski poraz. V razmerju z vprašanjem glede vzdrževanja ruske armade igra posest trdnjav Varšave in Ivangoroda le prav malenkostno ulogo.

Varšava pred padcem.

Vsi petrogradski listi se bavijo obširno z usodo Varšave ter so mnenja, da padee Varšave ni izključen. Tudi dogodke v pokrajinah ob Izhodnem morju si skuša tolmačiti kot strategične odredbe ruske armadne uprave. List „Dageblad“ pa poroča, da so se že preselile ruske vladne oblasti iz Rige v trdnjavo Reval v Finskem zalivu.

Na severnem Ruskem.

Vojaški sotrudnik Nedskega lista „Morgenblatt“ piše o vojnem položaju: Tudi na bojni črti na severu, pri Mitavi in ob Dubisi ter Njemeni Nemci nadaljujejo svoje prodiranje. Ako se jim posreči, da vržejo Ruse do Dünaburga (ob reki Düna, izhodno od Ščavlija), ali Wilne (izhodno od trdnjave Kowno), ali da proderejo do obeh teh postojank, ki ležita ob glavni železniški progi Varšava—Petrograd, bo postalo stališče Rusov na Poljskem tako težavno, da potem ni izključen popoln poraz največjega obsega.

Na potu v Petrograd.

Kodanjski „Ekstra-Bladet“ piše: Na severnem Ruskem se bliža za Rusijo sodni dan. Hindenburg napada hitro in krepko v smeri proti Rigi. In tukaj je vse prikrivanje in olegševanje zaman, Riga je in ostane najvažnejše mesto na potu v Petrograd.

Nemčija pripravljena za zimsko vojsko.

Nemška vojna uprava naznanja, da je nemška armada že sedaj popolnoma preskrbljena z vsemi potrebščinami, kot s to, lo spodnjo obleko, s toplimi rokavicami itd. Še za eno zimsko vojsko za slučaj, če bi vendar utegnili trajati vojska še tudi prihodnjo zimo.

Poldrugi milijon ruskih ujetnikov v Nemčiji.

Monakovski list „Bayrische Staatszeitung“ poroča, da znaša število na vseh bojiščih dosedaj ujetih Rusov, ki se nahajajo v nemškem ujetništvu, poldrugi milijon.

Rumunija prijazna.

O novem razmerju Rumunije do nas daje najboljšo spričevalo vladna odredba, da se sme rumunsko žito neovirano izvažati v Avstro-Ogrsko. Uvoz iz Rumunije je sedaj ovrhan samo, ker nam primanjkuje železniških voz.

S. bija noče.

Iz srbskega vojnega stana se poroča pariškim listom, da je četverosporazum zopet prosil Srbijo, da naj takoj prične s splošno ofenzivo proti Avstriji. Srbija pa je odgovorila, da se ji sedanji čas iz vojnih razlogov ne zdi primeren za ofenzivo.

Grška pod nadzorstvom

Angleške in italijanske ladje brez prestanka nadzorujejo grško obrežje, da bi preprečile vsak izvoz bodisi v Avstrijo, bodisi v Turčijo. Grška izvozna trgovina trpi vsled tega veliko škodo in za to so tudi grški trgovski krogi zelo nevoljni na Italijo in Anglijo.

Prejšnji ministrski predsednik Venizelos, ki je za vojsko zoper Turčijo, je zopet prevzel vodstvo liberalne stranke. Državni zbor se je zopet odgodil in se sestane šele sredi avgusta. Na Grškem je vojaštvo odločno zoper vojsko in je vsled tega nasprotno Venizelosovi politiki.

Amerika in Nemčija.

Spor med Ameriko in Nemčijo zaradi potopa „Lusitanie“ še vedno ni poravnan. Amerika je v novem dopisu naznanila Nemčiji, da vstraja na svojem stališču, vsled katerega bi ne smela Nemčija nobene ladje napasti s podmorskimi čolni, ako se na njih nahaja kak Američan. S tem bi seveda bil za Nemčijo nadaljni podmorski boj nemogoč, za to tudi Nemčija to stališče odločno odklanja. Vidi se pač, da stoji Amerika na strani Anglije. Da bi Amerika svoj nastop nasproti Nemčiji bolj podčrtala, začela je celo rožljati z orožjem. Ameriški listi pripovedujejo, da se mornarica in pehotno vojaštvo pripravlja za vse slučaje.

Amerika za Italijo.

Amerika zalaga tudi Italijane s strelivom in z drugim vojnim gradivom. Klakor znano, pričakuje tudi Rusija krogelj, šrapnelov in granat iz Amerike. Ker je mnogo avstrijskih delavcev v Ameriki, bilo bi veselo znamenje, ako bi se tudi avstrijski delavci branili, klakor so se nemški, fabricirati morilna orožja zoper svoje rojake v domovini.

Italija, Nemčija, Turčija.

Ker ima Italija z Rumunijo pogodbo, da ji Rumunija pomaga, ako jo napadeta Avstrija in Nemčija, za to Nemčija noče napovedati Italiji vojske. Turčija pa tudi noče kar sama poklicati novih sovražnikov pred Dardanele. Toda zavezniki silijo Italijo, da nastopi proti Nemčiji in Turčiji odkrito ter jim napoye vojsko. Toda Italija hoši kakor mačka okoli kaše. Nemčijo opominja, da se njeni podmorski čolni ne smejo pokazati v italijanskih vodah, Turčiji pa prepoveduje, da bi hujskala mohamedance v italijanski Afriki proti Italijanom.

Angleški delavci.

Angleški delavci so se zopet povrnili k delu — ker so se jim izpolnile vse njihove zahteve.

Francoski podmorski čoln se potopil.

Dne 26. julija so potopile turške obržne baterije pred Dardanelami angleški podmorski čoln „Mariotte“. 31 mož posadke je bilo rešenih in se nahajajo v turškem ujetništvu.

Parnik „Eastland“ se potopil.

Iz Severne Amerike, dežele vednih velikih nesreč, se poroča, da se je dne 23. julija potopil na reki Čikago veliki parnik „Eastland“, ki je imel na krovu 2500 oseb. Število utopljenih oseb se ceni na 1200 oseb. Dosedaj so izvlekli iz potopljenega parnika 500 mrtvih trupel. Na obeh straneh parnika so morali izsekati velike luknje, da so mogli izvleči trupla utopljenecv. Očividce opisuje dogodek sledeče:

„V trenutku, ko je nastala nesreča, so se odigrali pretresljivi prizori. Na parniku je bilo takrat najmanj 2500 oseb. Večinoma vse osebe, ki so se nahajale na krovu in so se oprijemale roba parnika, so rešile ladje, ki so priskočile na pomoč. Za potnike, ki so se nahajali v notranjih prostorih, ponajveč otroci in ženske, ni bilo nobenega upanja na rešitev. Vpitje žensk in otrok je bilo močeg pretresujoč in je obmolnilo šele v trenutku, ko je udrla voda v notranje prostore parnika. V petih minutah je bilo vse končano. Ko so začeli reševati utopljenecv iz ladje, so videli ležati trupla utopljenecv nakupičeno kakor blago v skladiščih, iz česar se sklepa, da je vse v hipu drvelo proti izhodu. Trupla utopljenih so spravili v mrtvašnico. Lica mnogih ženskih trupel so bila razpraskana in obleka raztrgana, znamenje, da se je vršil med utopljenici obupen boj. Kot vzrok potopa se navaža, da so hoteli biti vsi potniki na eni strani ladje, ki se je vsled tega (?) nagnila na eno stran.“

Oblasti so zaprle kapitana, častnike in krmarja. Že baje poprej enkrat se je nahajal ta parnik v slični nevarnosti, ker so spravili iz una ladje veliko težkega blaga, le da bi bilo na ladji več prostora za več potnikov. Zopet druge vesti pa pravijo, da so stroji v trenutku, ko je parnik zavezil na peščena tla, delovali še dalje in se je vsled tega parnik nagnil na stran. Oblasti so odredile strogo preiskavo. Večina utopljenecv pripada k premožnejšim slojem.

O potopu parnika „Eastland“ se naknadno poroča, da se je nahajalo na parniku 2572 oseb. Od teh se je potopilo 1810 oseb in 762 je bilo rešenih. Dosedaj so izvlekli 885 mrtvih trupel, večinoma ženske in otroci. Oblasti so zaprle 30 oseb, med njimi seveda tudi kapitana in vse častnike potopljenega parnika.

Razne novice.

† Profesor dr. Franc Feuš. V nedeljo dne 25. julija popoldne je po dolgotrajni bolezni umrl vlč. g. dr. Franc Feuš, profesor mariborskega bogoslovja. Rajni je bil rojen dne 28. septembra 1850 v Ljutomeru. V duhovnika je bil posvečen dne 25. julija 1875. Služboval je kot kaplan v Celju, kaplan in pozneje stolni vikar v Mariboru do 16. marca 1885. Dne 31. julija 1885 je bil na ino-moškem vseučilišču promoviran doktorjem bogoslovja. Dne 1. marca 1885 je bil imenovan za začasnega profesorja na lavantinskem bogoslovnem učilišču. Dne 15. decembra pa je postal redni profesor na tem zavodu. L. 1890 je bil imenovan za knezoškofjskega duhovnega svetnika. Leta 1908 je bil radi bolezni vpokojen. — Pogreb prihljubljenega pokojnika je bil zelo slovesen. V veži kapitelske hiše so premilost. g. knezoškof Nj. Excelexca dr. Mihael Napotnik truplo blagoslovili, koje so potem v stolnici prenesli. V cerkvi so bile mrtveške večernice in potem so knezoškof še enkrat blagoslovili. Iz stolnice je velk. spreved z obilno udeležbo spremil ranjkega na tezensko pokopalšče. Spreveda so se udeležili sorodniki pokojnikovi, zastopstvo društva katoliških pomočnikov, društva katol. mojstrov in oddelek veteranskega društva, kojega častni ud je bil pokojnik. Spreved je vodil g. stolni župnik Franc Moravec, ki je imel ob grobu zelo lep, pretresljiv nagovor o zaslugah in delovanju pokojnikovem. Mnogo solz je teklo, ki so pričale, kako priljubljen je bil blagi g. dr. Feuš med vsemi sloji. N v m. p.!

† Župnik Anton Ribar. Dne 21. julija je umrl na legarju vlč. gospod Anton Ribar, kn. šk. duhovni svetnik in župnik v St. Vidu pri Planini. Pogreb se je vršil v soboto dne 24. julija. Rajni je bil rojen dne 18. maja 1847 v Braslovčah, v duhovnika je bil posvečen l. 1872. Služboval je kot kaplan v Gornjem Gradu, Hočah, Teharjah in Braslovčah. Od 1. marca 1885 do 31. marca 1889 je bil začasni profesor na mariborskem bogoslovnem učilišču. Dne 1. aprila 1889 je dobil župnijo St. Vid pri Planini, kjer je ostal do svoje smrti. Blagi pokojnik naj v miru počiva!

Šestdesetletnico duhovništva obhaja v četrtek dne 29. julija vlč. g. Matija Warzer, duhovni svetnik in župnik v Rušah. Rašani se prav pridno pripravljajo, da proslavijo redko slovesnost svojega priljubljenega dušnega pastirja. Odbori 4 ruških občin in učiteljsko s šolsko m'adino se bo ta dan poklon lo slavljenca. Biseromašna ku še na mnogo leta!

Duhovniške obletnice. V lavantinski škofiji obhaja letos zlato sv. mašo samo mil. g. Smon Gabere, častni kanonik in dekan pri Sv. Magdaleni pri Mariboru. Srebrni jubilej ali 25letnico mesništva pa obhajajo ti č. gg.: Batevič Franc, župnik v Negovi, Kolar Anton, župnik v St. Ilji pri Velenju, Kukič Friderik, župnik na Dobrni, Mojžšek Anton, župnik pri Sv. Janezu pri Sp. Dravogradu, Plepelec Jožef, župnik pri Sv. Emi, Putovec Jožef, župnik v Vojniku, Sigl Jožef, župnik v Trbnjah, Tajek Jakob, e in k. vodja voj. superijorata v Inomcu, Toman Janez, župnik na Hajdini, Vasilavik Robert, župnik pri Sv. Joderi, Ozmeč Jožef, župnik pri Sv. Lovrenca na Drav. polju, Skuhersky Leopold, župnik pri Sv. Marku, Salamun Bernardin, minorit pri Sv. Trojici v H. lozah, Štraki Matej, župnik pri Sv. Petru, pater Trafela Fulgencij, nemški pridigar v franč. cerkvi v Mariboru. Vsi ti mašniki so prvi ki so bili posvečeni 25. julija 1890 od prevz. kne škofa dr. M. Napotnika.

* Novi kaplani. Nastavljeni so sledeči č. gg.: novomašniki kot kaplani: Evgen Lorgier v Orncžu, Ivan Messner v St. Rupertu v Slov. gor. in Avgust Šparl v St. Pavlu pri Preboldu.

* Nagovor vojakom. Dne 23. julija 1915, ob 7. uri 40 minut zjutraj, so imeli naš premilostljivi gosp. knezoškof pred kn.-šk. palačo zbranim, odhajajočim vojakom približno naslednji izpodbudni nagovor: Krščanski vojaki! Ganjenega sreča sem služil danes sv. mašo za Njih Veličanstvo našega viteškega cesarja in za slavno avstrijsko armado. Zlasti sem opravil presveto daritev za srečo vašega v boju izkušnega gospoda poveljnika, za blagor vseh naših vrlih gospodov častnikov in za božje varstvo vas vseh, hrabri možje, ki dobro poznate resnobo življenja. Tako pa pojdite voljno in veselo, kamor vas kliče najvišji vojskovodja, pojdite polni trdnega zaupanja v Boga, polni neomahljive zvestobe do cesarja, polni požrtvovalne ljubezni do domovine! Te neizogibno potrebne tri vojaške čednosti so doslej vrle vojake naše pogumne armade vodile od zmage do zmage. Se danes je bilo nekaj teh junakov za njihova čudovita dejanja v boju okrašenih z najvišjimi cesarskimi odlikovanji. In te tri čednosti dobrega vojaka bodo tudi vam pomagale, da boste izvrševali izredna dela junaštva. — Vi, ljubi moji, se boste s svetlim orožjem uspešno borili za dobro in pravično stvar zoper premočne sovražnike; mi, doma ostali, pa vam bomo vedno pomagali z orožjem molitve, svetih maš in dobrih krščanskih del. Ne bomo nehal klicati Marije, pomočnice kristjanov, da vas brani in varuje; enako bomo prosili vaše angelo varihe in svetnike, vaše priprošnjike, da vas spremljajo po vseh potih in stezah ter vas zdrave pripeljejo nazaj v ljubo domovino. — In v tem duhu in z misli vam podelim iz dna srca sveti blagoslov, ki vam bo porok nebeškega blagoslova, ki je dostojno sormenjal avstrijske vojne čete ter jim je prinašal slavo, pa jim je pomagal, da so si spletale zlate lavorike. Jez sem govoril, Bog pa daj svojo pomoč. Po teh besedah je vojaška godba zasvirala pesem „K molitvi!“ in med tem so ob velikem ganjenju številne množice ljudstva prevzvišeni Nadpastir vojakom podelili škofovski blagoslov. Po trikratnem navduše-

nem vzkliku na cesarja so vojaki vrstoma odkorakali. da odrinejo v določene jim kraje.

* Starišem in prijateljem naših vojakov. Silno mnogo trpijo naši hrabri vojaki na bojiščih. A trpljenje jih je utrdilo. Na dom pa ne pozabijo. Le čitajte pisma, ki jih pišejo z bojišč! Iz vsakega lahko bereš pravo slovensko domoljubje. In s kakšnim veseljem sprejemajo vojaki v strelskih jarkih naš list, ki jim poroča domače novice in jih obvešča o dogodkih na drugih bojiščih. Stariši, sorodniki in prijatelji, naročajte vrlim našim slovenskim junakom „Slovenskega Gospodarja“, da jim bodo vojskine bridkosti vsaj nekoliko olajšane. Za četrta leta stane „Slovenski Gospodar“ samo 1 K. Naroča se pod naslovom: Upraviništvo „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

* Dokler še slovenska kri živi, Italijan Gorice ne dobi. Martin Klakočen, vojak našega 87. pešpolka, ki se bo i na italijanskem bojišču, nam je poslal pesmico, zloženo v strelskih jarkih. Iz kitic veje junaški in samozvestni duh slovenskih vojakov. Med drugim piše Klakočen: „Niš se ne boj, Gorica in Vipava, če tudi nisi daleč od Taljana, dokler še sloven-ka kri živi, Taljan slovenske zemlje ne dobi!“

* Odlikovani slovenski junaki. Srebrno hrabrostno kolajno 1. razreda so dobili: narednik 26. domobranskega pešpolka Klobasa Jožef, narednik Andrej Ružič in pešec Martin Cveteč od 27. domobranskega pešpolka. S srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda so odlikovani: četovodja Jožef Adamič, desetnik Maks Paulič, oba od 4. domobranskega pešpolka; praporščak Rudolf Sager, računski podčastnik Jožef Kronberg, desetnik Karol Šimec in Maks Schönvatter, vsi od 26. domobranskega pešpolka; narednik Janez Ostere (padel), četovodja Franc Gril, Mihael Pogačnik, desetniki Peter Cvirn, Anton Bohinc, Jak. Cesar; poddesetniki Viktor Režun in Franc Jekl; pešca Anton Osojnik in Rudolf Gazparič, vsi od 27. domobranskega pešpolka; četovodja Janez Antolič od divizijskega telefonskega oddelka štev. 22. Z bronasto hrabrostno kolajno: četovodja Anton Pinič, desetnik Janez Gselman in pešec Martin Kraner, vsi od 26. domobranskega pešpolka. Četovodje Janez Kozovšek in Jožef Zmesnik; desetniki Janez Jamnik, Vlado Rajnikar in Jožef Jaue; pešci Franc Gorenc, F. Bergine, Martin Vozelj, Leopold Batič, Janez Komel, Jakob Grbane, Franc Strajna, Jožef Persič, Janez Vrtovec, vsi od 27. domobranskega pešpolka. Topničar Karol Sterle ter pešca 47. pešpolka Anton Bauman in Karol Vračko.

* Vojaška odlika a. i. a. S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda sta bila odlikovana: četovodji 6. železniške stotnje Štefan Sile in Rudolf Hasnik. Srebrni zaslužni križec sta traja hrabrosti svetinje sta dobila četo odja Leopold Jankovič od 4.1 stotnje, ki izdoluje mostove, in predtopničar 6. tojn. črste polka Adolff Lubec — Srebrno svetinjo 1. razreda je dobil činovnik Aljz Baumberger, doma iz Solnice ob Muri.

* Na severnem bojišču odlikovani Slovenci. Severnega bojišča se nam proča: Korporel Franc Pirc iz Moravca na Kranjskem, Jožef Gril iz L. e, Jurij Vnuk iz Sv. Blifnke pri Sredcihu so olikovani s srebrno svetinjo I. razreda; dalje Fr. Kozle iz R. henturga, Anton Glavan od Sv. Krža pri Krškem s srebrno svetinjo II. razreda, vsi od 3. saperskega bataljona 4. stolnije, ki o korajžno naskočili przymyslske utd e ter kljub neprijetnemu strejanju bladno-krvno odstranjevali žične zapreke in tako olajšali pot pešcem, ki so po vročem boju zavzeli utrdbo.

Prebiranje črnovojnikov od 43. do 50. leta se bo vršilo: Celje od 29. julija do 10. avgusta; Mozirje 12 in 13. avgusta; Hrastnik 15 avgusta; Trbovlje 16. avgusta; Brežice od 18. do 20. avgusta; Kozje od 22. do 24. avgusta; Sevnica 25. avgusta; Konjice 27. do 29. avgusta; Rogatec od 31. avgusta do 1. septembra; Ptuj od 3. do 9. septembra; Ormož 11. in 12. septembra; Ljutomer od 14. do 17. septembra; Slovenjgradec od 19. do 23. septembra; Velenje 25. septembra; Nemški Lohc od 12. do 19. avgusta; Lipnica od 21. do 29. avgusta; Radgona od 31. avgusta do 4. septembra; Maribor (ok. i. a.) od 6. do 13. septembra; Slovenska Bistrica 14. do 15. septembra; Sv. Lenart v Sl. gor. 17. in 18. septembra; Maribor (mesto) od 20. do 24. septembra.

Zaradi toče. Kjer je pobila toča, naj občine, oziroma posamezniki, zaprosijo uradno cenitev, 1. da se odpiše davek, 2. da se dobi podpora, 3. da se dobi brezplačno semensko žito. Zaradi semenskega žita sta zadnje dni posredovala dr. Korošec in Pišek na Dunaju, kjer se je zagotovila brezplačna oddajatev. Za to je treba, da se občine, oziroma posamezniki, pravočasno oglašijo. Imenovana poslanca sta opozorila na skodo v vseh prizadetih okrajih Slovenskega Štajerja.

Zaplemba stročnic. Povsem neopravičeno podraženje stročnic v pretečenem času je povzročilo, da je vlada odtegnila špekulaciji tudi stročnice in postavila prodajo in uporabo stročnic pod nadzorstvo vlade. Ministrska naredba določa, da so zaplenjene tudi stročnice letošnjega pridelka in sicer fižol, grah, leča, za katero zaplembo veljajo v obče tiste določbe, kakor za žito; izvzete so le stročnice, ki se uporabijo kot zelenjava. V trenutku, ko se ločijo stročnice od zemlje, zapadejo zaplembi. Istotako so zaplenjene tudi stročnice iz prejšnjih pridelkov. Dokler

ne izide nobena tozadevna odredba, ki bi odredila kaj drugega, smejo lastniki stročnic uporabljati za sebe in za svoje stročnice v poljubni množini in jih tudi uporabljati za setev. Tudi trgovci, ki še imajo stročnice iz prejšnjih letnikov v zalogi, smejo poljubno prodajati stročnice še tudi nadalje. Od novih stročnic se ne sme nobena množina nikomur drugemu prodajati, kakor le samo vojno-žitno-prometnemu zavodu.

* Bernja za gg. kaplane. Iz zanesljivega vira izveemo: Dovolilo se bo, da kmetje smejo v odškodnino za trud in skrb gg. dušnim pastirjem tudi letos od zaseženega žita darovati prostovoljno bernjo.

Uporaba žita in moke za živinsko krmo. Poljedelsko ministrstvo je izdalo sporazumeno z notranjim in trgovskim ministrstvom odredbo, glede na uporabo žita in mlinskih izdelkov ter krmila in je obenem tudi določilo, da se pri mlatvi ne sme napraviti več zadnjega žita kot 5% od vsega, kar se je zmlatilo. (Če si primlatil 100 mernikov žita, smeš „odvežati“ samo 5 mernikov zadnjega žita.) Glede krmljenja z zadnjim žitom in s koruzo nove žetve ni odločena nikaka omejitev. Dosedanje določilo, da se sme vsak dan za pokladanje konjem uporabiti po 1 kg ova za konja, ostane tudi v bodoče v veljavi. Od jedmena, ki ga kmetje ali najemniki sami pridelajo, smejo potem, ko se računi določena količina za seme, uporabiti 1 četrtino ostale množine za pokladanje lastni živini. Druge množine imenovanih žitnih vrst se smejo prodati samo potom vojno-žitno-prometnega zavoda. S temi zalogami razpola zavod po navodilih poljedelskega ministrstva. Enaka določila se izdajo tudi za pokladanje otrobov. Cena za 100 kg otrobov, ki se izdelajo v naši državi, ne sme znašati več kot 17 K. Občine morajo pri izvrševanju te odredbe sodelovati. Prestopki te odredbe se kaznujejo z globa do 2000 K, ali pa z zaporom do 3 mesecev; v obtežljivih slučajih pa se lahko odmeri globa 5000 K, ali zapor do 6 mesecev. Odredba stopi v veljavo z dnem, ko se objavi. Določbe glede otrobov imajo veljati ol 15. avgusta naprej.

* Koliko koruze se sme pokladati živini? Vprašajo nas: Koliko koruze se bo smelo odlej pokladati svinjam? V razglasih, ki so prišli na občine, to ni jasno označeno. Odgovor: § 4 ministrske odredbe z dne 21. julija 1915 o uporabi žita in moke pravi: „Koruzo novega pridelka se bo smela neomejeno uporabljati za krmljenje živine.“

* Zaplemba ogrščice (reps). Ministrstvo je izdalo naredbo, s katero se določa, da je vlada zaplenila vse letošnje pridelke ogrščice (reps, oljnato seme). Vlada je tudi določila ceno za olje iz ogrščice in sicer 46 kron za meter-ski stot.

* Maksimalne cene za živino. Iz zanesljivega vira izveemo: V vladnih kragih se resno bavijo z mislijo, da se nastavijo za živino in meso maksimalne cene. Odločitve je pričakovati v najbližjem času.

* Proti navijanju cen. Notranje ministrstvo je izdalo na deželne politične oblasti ukaz, v katerem se naroča, da morajo politične oblasti strogo paziti, da se ne bodo cene za neobhodno potrebna živila neopravičeno navijale. Oblastim je zaukazano, da se morajo nastaviti cene tam, kjer jih še ni in da se morajo določene cene strogo nadzorovati in zabanjevati vsako neopravičeno pretiravanje cen za najvažnejša živila. Zlasti se naroča političnim oblastim, da morajo cene za najvažnejša živila, kot moko, sladkor, meso, slanino, maslo, jajca, zelenjavo, sočivje, stročnice, sadje, krompir itd. v trgovinah in na trgih prav natančno določiti in sicer tudi v prodaji na drobno. Določene cene morajo biti javno nabite v trgovinah in na trgih in se morajo skrbno nadzorovati. Da se uspešno zabrani vsako neopravičeno pretiravanje cen, se politične oblasti pooblašajo, da smejo brezobzirno odtegniti obrtno dovoljenje vsakemu pretiralcu cen, blago pa, za katero so se zahtevale pretirane cene, zapakati zaplembi. Nadalje so politične oblasti pooblašene, da smejo takoj zapreti vse prodajalne in obratne prostore, v katerih so se zahtevale pretirane cene. V ministrski odredbi se tudi določa, da sme politična oblast tam, kjer je potrebno, izključiti od nakupovanja živil prekupce, mešetarje in druge osebe, ki na neopravičeni način podražujejo živila.

Cena lubju. Cena lubju je zadnje dni zelo poskočila. Plačnje se meterski stot že od 20 do 30 K.

Draginja mila. Pred vojsko je bilo milo po 72 do 80 K, danes je pa po 170 do 180 K. Podražilo se je tedaj povprečno za 130%.

* Tržne cene v Gradcu. Debeli voli 270 do 288 K, srednje debeli 240 do 264 K, suhi 212 do 236 K; debele krave 200 do 240 K, srednje debele 132 do 196 K, suhe 106 do 128 K; biki 180 do 236 K, mlada živina 176 do 260 K; teleta 230 do 270 K, izjemoma 250 do 296 K; mlade svinje 400 do 410 K, debele svinje 410 do 416 K, srednje debele — do — K, mesne svinje 384 do 400 K; ovce 220 do 260 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 10.50 K, kislo 8.— do 9.—, slama 5.— do 7.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 40, kroso 50 K, oves 27.30 K, ajde 60 K, fižol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, proseno pšeno 120 do 144 K, pšenični zdrob 120 K, koruzni zdrob 84 do 88 K, ržena moka — K, pšenična moka št. 0 — do — K, št. 4 — do — K, št. 6 (črna) — do — K (100 kg). Jajca komad 13 do 16 v, krompir 20 do 40 v 1 kg; mleko 30 do 35 v liter.

* Zopetno zvišanje cen za poljske stroje. Zveza tovarnarjev za izdelovanje poljskih strojev je sklenila, da vnovič zviša cene za poljedelske stroje, in sicer za 5 do 10 odstotkov.

* **Dovoz riža preko Švice onemogočen.** Švicarski listi poročajo, da Francija ne preje dovoliti izvoza riža v Švico, dokler se švicarske oblasti formalno ne zavežejo, da se tudi v takozvanem kompenzacijskem prometu ne bo izvažal riž v Nemčijo in Avstrijo. Švica je že nekaj vagonov riža poslala na Nemško in v Avstrijo, in sicer v zameno za krompir, oziroma sladkor. Zadnja dva meseca ni dospelo iz Francije nič riža v Švico, iz Italije pa že dalj časa ne. Francija je nedavno dala dovoljenje za izvoz več tisoč ton riža iz Marsilja, a iz navedenega vzroka je dovoljenje v zadnjem hipu preklicala. Jamstvo, da se riž ne bo naprej oddal, zahteva Francija brez ozira na uvozno kontrolo potom uvoznih trustov, katerim v Parizu pripisujejo veliko manjši pomen, nego v Londonu. Angleška namera, da bi se v Švici ustanovil uvozni trust, ki bi gledal na to, da bi se živila in drugo razno blago, ki bi se uvažalo iz Anglije in njenih kolonij, pod nobenim pogojem ne izvažalo v Nemčijo in Avstro-Ogrsko, v Švici ni našla sprejemljivih tal. Pač pa se je tak trust ustanovil na Nizozemskem, vsled česar je nadaljnje uvažanje živil iz Holandske ali preko nje skoraj izključeno.

* **Velik požar v Ribnici na Kranjskem.** V petek, dne 23. julija, proti večeru je izbruhnil v kraju Mlake v trgu Ribnica na Kranjskem grozen požar, ki je v kratkem času upepelil nad 40 hiš. Pogorela so tudi gospodarska poslopja, napolnjena z dragocnim žitom. Celotna škoda znaša nad pol milijona K. Mnogo gospodarjev niti ne ve za nesrečo, ker so na vojski. Zažgali so baje otroci.

* **Svinčenke na krožniku.** Iz Gorice poročajo z dne 23. julija: Nekje sredi mesta so komaj vstali od mize, ki je stala blizu vrat na hodnik v drugem nadstropju. Lohom se je mogoče zdelo, da je bilo kosilo zelo borno, zato so pa poslali otrokom še eno „porcijo“ v obliki — svinca. Seveda, če bi bila ta mala stvarca svoj namen dosegla, bi otroke lahko za vedno nasitila. Ampak bila je zelo previdna in razlila svojo jezico najprej na steno, potem pa prišla z vso eleganco, otrokom v največje veselje — na krožnik! Pač redek slučaj! Krožnik je ostal popolnoma nepoškodovan.

* **Pogrešajo se:** Franc Brunšek, ki je služil pri 48. bramb. pešp. št. 26, vojna stotinja št. 9, vojna pošta št. 48. Odšel je na na bojni polje kot novinec meseca februarja. Zadnjič je še pisal dne 16. marca. Njegovi tovariši in sobojevniki se presijo, če je mogoče kateremu kaj znano o njem, naj blagovoli sporočiti njegovi sestri Ivani Brunšek. Št. Andraž št. 54, p. Velenje.

* **Dijaški kuhinji v Mariboru** so nadalje darovali: Okrajna Psojilnica v Ormožu 20, Psojilnica na Stani 20, neimenovan 7, župnik Ivan Zdravec 10, župnik Janez Lorbek 6, kaplan Franc Rampre 30 kron; mesto venca na grob + g. kanonika Jakoba Kavčič so darovali: stolni župnik Franc Moravec 10, dekan Josip Čížek 50, divizijski župnik Alojz Čížek 20, prof. dr. Anton Medved 10, prof. Ivan Vreže 10, prof. dr. Franc Lukman 10, razstavelec dr. Anton Jerovšek 10, prof. Anton Kolarič 10 kron; mesto venca na grob + g. dr. Franca Fousa sta darovala prof. dr. Franc Lukman in prof. dr. Anton Medved vsak po 10 kron. Vsem prisrčni: B. g. plat!

* **Maribor.** Dne 21. julije je pri viaduktu med postajo Pesnica in lajterberškim predorom tovorni vlak povozil črnovojnika Franca Partljiča, ki je bil tam na straži. Tovorni vlak je obstal in ga zapeljal v Maribor. Partljič je že med potjo umrl, ne da bi se bil zavedel. Ponesrečeni je bil rojen 1. 1875 pri Sv. Martinu pod Vurbergom. Zaprtil je v dolo s tremi nepreskrbljenimi otroci. Partljič si je sam kriv nesreče, ker je stal preblizu proge.

* **Maribor.** Kakor smo izvedeli, je bilo v nedeljo, dne 25. julija v Mariboru pokopanih 18 vojakov, ki so umrli vsled dobljenih ran, deloma pa vsled drugih bolezni. V ponedeljek pa so zopet pokopali 4 vojake.

* **Slivnica pri Mariboru.** Umrli je po štirimesečni bolezni v Hotinji vasi pri svojih stariših gđ. Mimika Snuderl, stara 18 let. Pokojna je obiskovala dve leti žensko samostansko učiteljsko in dovršila lani enoleten trgovski tečaj v Mariboru z odliko. Služila je na to kot stenografistka pri dr. P. in letos kot kontoristka v večji trgovini na Ptuj, kjer je zbolela in kljub obilni zdravniški pomoči morala rano umreti. Na god sv. Ane popoldne so jo spemili č. v. župnik s katehetom, učiteljstvo z učenci, tovarišice in sosedi na tukajšnje pokopališče. Bila je vesela in ponos starišev, učiteljev in tovarišic. Blag ji spomin!

* **Sv. Jurij ob Pesnici.** Med tukajšnjimi raskimi ujetniki, ki prav pridno delajo na poljih, je zadnjega junija eden umrl na trebušnem legarju. — Izmed naših vojakov je Miha Rat pri vajah zbolel in umrl, Ant Ledinek iz Gor. Pesnice pa je 1. julija padel v boj ob Soči.

* **Ljutomer.** Milo je zapel zvon dne 22 in 23. julija v radomerski kapeli ter naznanjal daleč okrog, da je umrl v Budimpešti v bolnišnici Janez Sonnenwald, ki je služil pri 87. pešpolku na s. vernem lojišču. Bil je ranjen dne 5. junija od šrapnela v križ. Nato se ga je lotil tifus, vsled katerega je umrl. Rajni zapuščina žena in dveletnega otroka. Njegova edina želja je bila, s svojimi domačimi še govoriti pred smrtjo, a ni mu bila izpolnjena. Lohka mu bodi tuja zemlja!

* **Sv. Miklavž pri Ormožu.** Milo so poprejšnji teden zvonovi naznanili prelepi miklavževski župniji, da je nemila smrt pokosila blagega mladeniča Frančka Pušenjak. Padel je na severnem bojišču v najlepši dobi, star 20 let. Ruski šrapnel mu je dne 13. junija naglo pretrgal nit mladega življenja. Dne 15. junija zvečer pa je bil na bojnem polju pokopan. Lepo je bilo njegovo življenje, zato je bila tudi gotovo srečna njegova smrt. Pokojni Franček je bil blaga duša, prijaznega značaja, zato so ga spoštovali in ljubili vsi, ki so ga poznali. Njegove drage stariše, ki bridko žalujejo za svojim sinom, naj tolaži mili Bog. Dragi Franček! Rahlo naj te tuja zemlja krije,

luč nebeških naj ti sije, mir in pokoj naj ti bo; kmalu nam tudi ura bije, da se s tabo snidemo!

* **Velika Nedelja.** V velikih bojih v Galiciji okrog Lvova je bil težko ranjen Franc Mlakar iz naše župnije. Ruska granata mu je zdrobila desno nogo pod kolonom, da so mu jo zdravniki morali odrezati. Hrabrega junaka pomilujemo in želimo skorajšno ozdravljenje in srečno vrnitev v krog svojih domačih. Njegov krat Janez se pa bojuje na italijanskem bojišču.

* **Sv. Kunigunda na Pohorju.** Jožef Sadek, tukajšnji posestnik, je v začetku vojske odšel na bojni polje. Zadnje njegovo pismo to bojišča je bilo z dne 1. novembra 1914. Potem pa ni bilo več ničesar slišati o njem. Sedaj je pa njegova žena prejela od njega dopisnico, katero je pisal iz ruskega ujetništva. Sadek piše: „Draga žena! Pisal sem ti že pismo dne 1. maja t. l. Raznih podrobnosti ni mogoče pisati. Drugeče nam ni velike sile, samo zdravja primanjkuje. Pa upam, da nam dobrotljivi Bog še da zdravje in mir, potem pa srečno vrnitev. Vem, da me pogrešate pri preobloženem delu, pa ne morem pomagati. Pomagaj nam Bog! Vse naj bo v njegovo čast. V tem imenu te pozdravlja tvoj mož Jožef, ujetnik v Taškentu v Srednji Aziji.“

* **Pohorje.** Iz ruskega ujetništva iz mesta Simbirsk ob sred. Volgi je ušel dne 29. junija, ko je kopal jarke, nekdanji jamski vinčar Franc Murko. Nad Kavarijo pri Saw. kiju je prišel kot bradat Avstrijec dne 7. julija k nemški fronti. Med potjo je jedel bukovo listje. Tam so ga pa pregostili, fotografirali, obliki, oblekli in mu dali papirje. Na desni rki ima vžigano ime svojega regimenta in avstrijskega ora. Iz Tešina v Šleziji so mu druge dokumente poslali v Celje, njemu pa dali petaj tist do Celja. Veliko zanimivega ve povedati.

* **Smartno pri Slov. Gradcu.** Konečnik Janez, pridržen oddelek strojnih pušk, piše s severnega bojišča, na katerem se nahaja zdrav že deseti mesec, svojim staršem v Smartnu: „Dragi stariši! Sprejel sem se le dne 28. aprila štiri zavoje cigaret, katere ste mi za Veliko noč poslali. Hvala! Pišete mi, če imam kaj znancev tukaj. Naznanim vam, da so prišli novi, izmed katerih jih precej poznam. Kar je mojih krenkar v moji bližini. Krenkar je radi svoje hrabrosti postal narednik; ker pa tudi jaz ne držim rok križem, sem si že tudi zaslužil srebrno drugega razreda. Drugega pa vam ne bom opisoval, ber tako v časniku dovolj lepega berete o našem hrabrem polku št. 87.“

* **Dramlje.** Hula vihar s to'ro, vendar brez velike škode je dval dne 14. julija. Vsi pridelki se kažejo dobro — Čelno kape o. Maere bože je postavil v Svetelki Mart. Gabr. Krenar. Franc Šolice je opustil krmo.

* **Dramlje.** Padli so na vojski v Italijanom: fant Fr. Korosec in J. Arzenšek iz Raiborja, Florjan Rajh iz D. b. a, oženjen v Šentjurju. Naj vrlim domobranec sveti večna luč! Biti se je bilo, da je padel pridni fant Jakob Anderloh iz Laz. Kar pride na sv. Magdalene dan zlata vredna dopisnica, da še živi. Ranjen in ujet je v Samari na Ruskem, tam daleč južno od Moskve proti Kaspiškemu jezeru. — trebnj. e. ar. o. ran. e. je. Jako. Jesenek, v nogo pa Jernej Kežuh. — B. g. u. e. v. iz. Gor. imamo 10. — Ruskih ujetnikov za delo je napovedanih 25. — Bog povrni dobrotlikom, ki so za oslepele vojake darovali 43 K.

* **Mal kamen.** Dne 9. julija je pridrel k nam stranska toča. Uničila nam je večinoma vse poljske prideleke in vinograde. Ker je žito ravno najlepše zorelo, bila je ta nevihta za nas velik strah in jok. Reševina in stokanje je sedaj pri nas. Kaj bo z živili? Niti semena za prihodnjo setev nimamo. — Dne 12. julija ponoči je pa obkalela Malikamen in Velikakamen naka t. tinska drubal. Trgala je z oken železna omrežja in vlekla v več kleti ter pokradla vse, kar ji je prišlo pod roke. Napravila je za več tisoč kron škodo. Zandarmerija vzemlječe zasleduje.

* **Sv. Frančišek Ksaverij.** Jožef Ugovšek, kateri se je od 12. avgusta 1914 neprestano bojeval v Galiciji ter je sedaj v Miškolcu na Ogrskem, piše sledeče: „Mi smo sedaj tukaj in smo upali, da ne bomo dolgo; ker je pa bolezen nastala med nami, ne vemo nič, kaj se bo zgodilo. Naznanim vam, da je tukaj huda vročina, a Ogrji so skopji, da Bog pomagaj! Če bi bili mi Ogrji, bilo bi nam boljše. Pivo so za 10 vinarjev podražili. Ko smo prišli v gostilno na guljaš, je stal isti 1.80 K za Slovence. Tudi so nas med posamezne kmete dali v delo. Jaz sem na prvi nekemu kmetu trikrat drv pripeljal z vojaškimi konji. Potem sem ga poprosil, naj mi skuna za večerjo novega krompirja. Res, dal mi ga je, a moral sem mu zanj plačati 40 vinarjev! Bil je veliki posestnik. Eno leto smo gonili sovražnika, da se ni polastil Ogrske, in sedaj smo našli tu na Ogrskem tako „žlahtna“ srca. Z Galiciji so nam bili tamošnji ljudje veliko bolj naklonjeni.“

Zadnja poročila došla v četrtek, 29. julija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 28. julija.

Rusko bojišče.

Položaj je nespremenjen. Sovražnik je med Vislo in Bugom pri Sokalu na več krajih hudo,

toda brezuspešno napadal in odgovarjal na naše napade. Zahodno od Iwangoroda je bil sovražni sunek odbit v našem ognju.

Desetdnevna bitka na Goriškem končana. — Laške

izgube znašajo 100.000 mož.

Včeraj so nekoliko pojenjali tudi italijanski napadi na Dobroboško gorsko planoto. Mestoma je pa bil hud artilerijski ogenj, sicer so pa napravili le samo posamezne slabe sunke, ki so bili brez težave odbiti. V bojih v velikem obsegu je s tem nastal odmor.

Kakor prva, se je končala tudi druga še silnejša bitka na Goriškem s popolnim porazom napadajočega sovražnika, ki je tokrat vrgel na bojišče na prostoru, širokem približno 30 km, med goro Sabotin in morsko obaljo, sedem armadnih zborov z najmanj 17 infanterijskimi in miličnimi divizijami. Sovražnik je hotel predreti za vsako ceno brez ozira na žrtve glede vojaštva in vojnega gradiva. Celokupne italijanske izgube v tej bitki se cenijo na 100.000 mož.

Sele zgodovina bo ocenila junaške čine naših zmagonosnih čet v tej bitki in njihovih vodij. Neomajeno in neomahljivo še stoje vedno tamkaj, kjer so — sovražnika pričakovali pred dvema mesecema. To ne velja samo za postojanke na Goriškem, za katere sta se vršili dve vroči bitki, ampak tudi za našo celo južno-zahodno bojno črto, katero smo si izbrali za obrambo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Italijani izgubili 180.000 mož.

V prvi bitki na Goriškem so Italijani izgubili 80.000 mož. Naši so jim tedaj pobili 8 do 10 infanterijskih divizij. V drugi bitki, ki je trajala celih 10 dni, to je od 18. do 28. julija, je Italija postavila proti nam na Goriškem 40 infanterijskih divizij, od katerih je 17 divizij po naših četah pobitih. Mrtvih, ranjenih in ujetih Italijanov je sedaj 100.000. Skupne italijanske izgube v obeh bitkah znašajo torej okrog 180.000 mož. A kljub tako strašnim izgubam Italijani naših postojank niso mogli zavzeti.

Zopetni napad na Italij. obal.

Dunaj, 28. julija.

Uradno se razglša:

Dne 27. julija jutraj so avstrijske lahke križarke in torpedni čolni uspešno napadli italijansko železniško progo od Jakina do mesta Pesaro in so obstreljevale kolodvore in postajne skladišča, hiše in železniške mostove na tej obali z dobrim uspehom. Več lokomotiv in večje število železniških vozov je bilo razrušenih. Železniško skladišče v mestu Fano je začelo goreti, nakar se je izvršila močna razstrelba. Istočasno so naši morski zrakoplovi uspešno obmetavali kolodvor, artilerijsko vojašnico in druge vojaške predmete v Jakinu z bombami, pri čem je bil velik kolodvor za premikanje vlakov močno poškodovan. Mnogo železniških vozov je uničenih. V skladišču za petroleje je nastal ogenj, ki se je videl 30 km daleč. Vse avstrijske vojne ladje so se brez kakih izgub zopet vrnile. Sovražne bojne ladje se niso pojavile. Mornariško poveljstvo.

Italijani zasedli otok Pelagruš.

Iz Berolina se poroča, da so Italijani zasedli majhni in popolnoma brezpomembni avstrijski otok Pelagruš v Jadranskem morju, ki leži med Dalmacijo in severno Apulijo.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 28. julija.

Med Mitavo in Njemenom je včeraj prišlo kakih 1000 razkropljenih Rusov v nemško ujetništvo. — Severno od mesta Serok na obeh straneh Narewa, in južno od Nazielska so Rusi nadaljevali svoje protinapade, ki pa so se popolnoma ponesrečili. Sovražnik je pustil tukaj in pri Rozanu 2500 ujetnikov in sedem strojnih pušk v nemških rokah. Pri Varšavi so nemške čete zahodno od mesta Blonje z naskokom zavzele kraj Pierunow. V okolici južno-zahodno od gore Kalvarije se še vrše boji.

Položaj nemških čet na jugoizhodnem bojišču je nespremenjen.

Resni nemiri v Indiji.

V angleški Indiji so izbruhnili hudi nemiri zoper Angleže. Vstaši morijo Evropejce in ropajo. Angleška vlada je proglasila v krajih, kjer so izbruhnili nemiri, vojno stanje.

„Slovenski Gospodar“ naših junakov najljubši prijatelj.

Naš somišljenik Jakob Rom, doma iz St. Jurja ob juž. žel., nam piše dne 18. julija z ruskega bojišča:

Zelo sem se razveselil, ko sem po dolgem času dobil spet „Slovenskega Gospodarja.“ Zdelo se mi je, kakor bi me prišel obiskat moj dobri zvesti prijatelj in mi prinesel pozdrav in novic iz domovine. Ni ga lista, ki bi bil tako priljubljen pri svojih čitateljih, posebno pri vojaki, kakor je „Slovenski Gospodar.“ Tukaj ga komaj pričakujemo in ko pride, tedaj pa roma iz roke v roko, dokler ga slednji ne prebere. Stariši, le pridno nam ga naročajte!

Nikar si ne mislite, dragi bralci, da smo mi tukaj žalostni in otožni. Ne, tega ni pri nas. Pač pa smo veseli in korajžni; imamo tudi godbo, ki nam včasih kako veselo zagode. Res mnogo huđega moramo včasih prestati, mnogo dolgih maršev, slaba pota, deževno vreme, itd., ali Slovenci vse z veseljem prenašamo, samo da bi rešili našo domovino. Kosmata Rusa bomo kmalu spravili v dolgočasno Rusijo, saj je povsod tepen. Kamorkoli se obrne, povsod jih dobi od naših junakov po grbi in vedno beži, kakor bi ga bilo sram njegovega poraza. Artilerijo ima sedaj večinoma zelo slabo in moštvo še slabše. Strelja na vsak sum in kar cele salve. Razume se, da tudi včasih katera krogla zadene. Ni čuda, saj pravijo, da tudi slepa kokoš včasih zrno najde. Pa ta hudoba ima večidel same dum-dum-krogle. Pa naj jih ima, kolikor hoče in naj strelja, kakor hoče, ker poguma našim fantom ne odvzame. In s kakšnim veseljem in „hura“-klici se zaženejo naši fantje na sovražnika in tedaj mu ne preostaja nič drugega, kakor da z velikimi izgubami zbeži. Tako je torej s to vojsko.

In morša boste vprašali: Kako pa je kaj Vaše duševno stanje, ali kaj molite? Hodite k sv. maši? — Da, dragi prijatelji, to je res, da k sv. maši ne moremo, ali molimo pa kolikor kateri more in kakor razne okoliščine pripuščajo; saj druge pomoči ni, kakor da se k Bogu in Mariji zatekamo. Saj sem že sam skusil pomoč Marijino. Bilo je neko noč, ko je bil spopad med našimi in Rusi. Krogle so žvižgale goste kot toča in tedaj sem se izročil v varstvo Marijino in ravno tako se mi je zdelo, kakor bi me Marija s svojo lastno roko varovala. In glej! Več mojih tovarišev je padlo, meni pa se ni nič huđega zgodilo. Prepričan sem, da kdor se k Mariji zateče, je gotovo uslišan. — Saj ona je naša mati, ki nas ljubi in nam rada pomaga. Le radi se k njej zatekajmo po pomoč in tolažbo! Torej z Bogom in Marijo za slovensko domovino! Srčen pozdrav!

Pet bratov v vojski.

Henrik Ortan iz Hoč pri Mariboru nam piše dne 17. julija s severnega bojišča:

Odkar je zadonel vojni klic po državi, so kmetje in rokodelci zamenili svoje orodje s puškami in topovi, da branijo domovino. Poslavljalje so se žene in matere od svojih in jih blagoslavljalje. Takrat se je tudi naša blaga ljubljena mati poslavljalja od svojih tako ljubečih sinov, Elizab Ortan v Gornji Hoči je dala za brambo domovine pet sinov. Dva: Franjo in Karol, sta žalibog ujeta v Sibiriji. Trije: Ivan, Leopold in Henrik, pa se nahajajo na bojnem polju. Starejši izmed peterih bratov, Henrik, se že tri mesece nahajam v bojni črti, a Bog me je še dosedaj obvaroval smrti. Sovražnika zmiraj porivljemo nazaj in ne bo več dolgo, da bo vržen preko meje. V to pomozi Bog! Kar je moje oko dosedaj videlo, ni približno tako lepe zemlje, kakor je Slovenija. Rečem Vam, da je ni domovine, ki bi bila tako krasna, kakor je zelena Spodnje-Stajerska. A to je v prvi vrsti pripisati našim delavnim in razumnim kmetom, ki so izvrstni gospodarji. Pozdravljeni slovenski rojaki, stajerski znanici in prijatelji, posebno pa Hočani, od prvega do zadnjega, Bog vas živi še mnoga leta! Na veselo svidenje! Henrik Ortan.

Slovenci v boju s Črkezi.

Franc Dolenc od St. Lovrenca na Dr. polju, piše g. kaplanu:

Velečastiti! Kako Vam kaj gre doma? Meni gre sedaj dobro. Zadnji teden smo sicer imeli huđe boje, pa, hvala Bogu, vrgli smo Rusa na celi črti nazaj, tako da ga bomo kmalu popolnoma izgnali iz našega ozemlja. Naš tretji bataljon je bil pohvaljen, ker smo Čerkeze pregnali iz zelo važne postojanke ter uplenili eno strojno puško, ki so jo imeli postavljeno na visoki hiši. Čerkezi so napol divji narod iz Azije. — Najbolj primanjkuje Rusom artilerije, kar je pa ima, pa ni dosti vredna. Mnogo strelov ne eksplodira, sicer pa je za nas bolje, da ne. „Slovenski Gospodar“ tudi priroma v več iztisih k nam ter ga, kar po vrsti beremo v strelskih jarkih. Pozdravljeni ter na veselo svidenje, ako Bog da in Marija!

Smrt nas je izbrala.

Naš znanec Dragotin Novak, doma iz Strožje vasi pri Ljutomeru, piše dne 12. julija našemu uredniku:

Samo še nekaj dni nas loči, ko bomo obhajali obletnico ločitve od dragih domačih. Bilo nas je lansko leto kot listja in trave, da vlak skoro ni mogel sopeti z nami proti Spielfeldu. Vrnitev pa bo drugačna! Marsikatera družina bo zastoj pričakovala, zastoj plakale po oetu, žena po možu, katerega več ni, ampak krije že hladna tujja zemlja njegove junaške prsi. Že je bilo v „Gospodarju“ poročilo o padlem našem tovarišu in rojaku Belec. K temu še dodam nekaj podrobnosti.

Padli tovariš se je neprenehoma 10 mesecev nahajal v strelskih jarkih ter se junaško boril, tako, da je bil pri cellem 87. pešpolku zelo priljubljen. Dne 14. julija, ko smo podili Moskale proti severu, si je naš Emerih kopal z lopato luknjo v zemljo, da bi se lahko obvaroval sovražne krogle, ali usoda mu je bila neusmiljena. Ko je pričel delo, je prifrčala krogla ter ga zadela ravno v srce in junak je padel... Dragi stariši! Ne žalujte po Vašem dragem ljubljencu! Padel je junaške in lahke smrti, kot zvesti služabnik cesarja in Boga ter se izognil vseh nadaljnjih nadlog in križev, ki nas še čakajo.

Edino upanje nas ostalih še je: „Na veselo svidenje nad zvezdami!“ Tam se bomo vsi enkrat združili ter se pogovorili, kako smo v Karpatih in v Galiciji Moskale pretepali. Mi „Prleki“ imamo izvanredno zgodovino iz te vojske. Mi, ki nam je neusmiljena smrt vendar prizanesla, se držimo krepko in trdno kakor železo. Kljub vsem težavam si večkrat privoščimo domovne čase.

Moskale smo pregnali že skoraj na mejo in deloma čez mejo. Sedaj nam drugega ne manjka, kakor prleški „ajdovi krapeci“. Prisrčne pozdrave vsem „Gospodarjevim“ bralcem pošiljajo še živeči Murapoljci! Na skorajšno svidenje! Dragotin Novak, četovodja; Jožef Slavič, četovodja; Alojz Štuhec, četovodja; Janko Prelog, četovodja; Jožef Hvalenc, korporal; Frano Stanjko; Jurij Trop.

Z bičem nad Ruse.

Martin Fras, doma od Sv. Jakoba v Slov. goricah, nam piše dne 10. julija s severnega bojišča:

Skoro bo minulo leto dni, odkar se nahajam na bojnem polju. Štiri mesece od začetka vojne sem se nahajal zmiraj v bojni črti. Prvi dan, dne 26. avgusta, sem ustrelil več sovražnikov. Sovražnik je po številu veliko močnejši kot mi. Njegove krogle so švigale kot čebele, kadar se rojijo. Ena krogla mi je pa zbrisala malo kože, več mi jih je predrlo plašč, ki sem ga imel na tornistru, dve sem našel v tornistru, ki sta mi stregli po življenju. Ti dve še hranim za spomin. Grozovit boj se je vršil pri Grodeku, kjer sem bil v oguzju neprestano pet dni. Naši slavni vojskovodje so tako odredili, da smo Moskale privabili v grozne Karpat. Tukaj smo ga držali celo zimo, da mu je veliko „panov“ zmrlilo. A ko je začela prepevati kukavica, smo vzeli bič v roke in topli Ruse na desni, drugi pa na levi strani. Mi smo ga pa držali v sredini, tako, da nam ni ušel izpred oči. Sedaj se je „pan mo-kal“ podal v divji beg, da smo mu komaj sledili.

Veliko pozdravov pošiljam Vam, matere, žene in dekleta, ki prenašate doma veliko truda in težav. Pozdravljam tudi vse čitatele „Slov. Gospodarja“, katerega tudi jaz čitam vsako številko z velikim veseljem.

Pri sedanjem vročem poletnem času se priporoča vsaki hiši, da imajo zalogi razkuževalno sredstvo. Opozorjamo na današnji inserat „Lysoform“.

Uradno določene cene za novo žito.

Za novo žito veljajo do nove žetve 1916 sledeče uradno določene cene (za 100 kg):

Pšenica in pira	rž	ječmen za pivovarne	drugi ječmen	oves	koruza	ajda
34 K	28 K	28 K	26 K	26 K	—	—

Ako se pšenica odzvrne po vojno-žitnem prometnem zavodu, njegovem pooblaščenca ali od zavoda najetem mlinu ali skladišču pred 16. septembrom 1915, rž pred 16. avgustom 1915 in oves pred 1. oktobrom, se bo k gorej določenim cenam dal pridelek, kateri bo znašal pri 100 kg: 1. pri pšenici v času do 31. julija 1915 4 K, do 15. avgusta 3 K, do 31. avgusta 2 K in do 15. septembra 1 K; 2. pri rži do 31. julija 2 K, do 15. avgusta 1 K; 3. pri ovsu do 15. septembra 1 K. Za koruza in ajdo se bodo cene še le pozneje določile.

Uradno določene cene za moko. Cesarska namestnija nam piše: Za moko veljajo sedaj v veletrgovini sledeče cene (za 100 kg): fina pšenična moka 68 K 00 v, pšenični zdrob 68 K 00 v, nemešana pšenična moka za kruh 58 K 00 v, nemešana pšenična moka za kruh 42 K, nemešana ržena moka 42 K 00 v, ječmenova moka 49 K 26 v, zdrob od činkvanta 70 K 80 v, moka za polento (iz činkvanta) 64 K 86 v, navadna koruzna moka 48 K 85 v, moka iz bele koruze 53 K 60 v, zdrob iz bele koruze 70 K 80 v. Cene veljajo za čisto težo, in sicer pri mlinih. V trgovini na drobno se smejo priračunati k tej ceni še stroški za pošiljanje (vožnjo) in drugi stroški, kakor tudi dobiček, ki je v trgovini z moko običajen.

Loterijske številke.

Gradec, dne 21. julija 1915:	35	68	52	64	76
Linc, dne 24. julija 1915:	1	55	52	20	47

Vročina pred durmi!

Ob sedanjem času pametna gospodinja skrbno izbira jedila in pazi z dvojno pozornostjo na zdravje svoje družine. Z vsem računivši, če bi mogoče se le znala pojaviti kaka nalezljiva bolezen, ima redno veliko steklenico Lysoformovega desinfekcijskega sredstva v svoji hiši. Sigurna razkuževalna sila Lysoforma je potrjena po znanstvenih preiskovanjih profesorjev in zavodov n. pr. Löffler, Liebreich, Vas, Pertik, Proskauer, die Vestea, Tauszk, Vertun, Puhl, Pfeiffer, Ujhelyi, Perronito, Leir itd. Pazimo na to, da dobimo Lysoform v originalnih steklenicah ali posodah, na katerih se povsod nahajajo vinjete in papirni ovitki:

Dr. Keleti & Murányi
kemična tovarna v Ujpestu

kakor tudi varstvena znamka.

Vsebina steklenice:

g 100 250 500 1000 2 1/2 kg

Cena steklenici: K—90 1-80 3-10 5— 10—

Z ozirom na pričakovano večjo potrebo preskrbi se naj vsak pravočasno z Lysoformom.

Zanimivo knjigo „Zdravje in desinfekcija“ od nekega zdravnika, pošiljamo na željo vsakemu gratis in franko.

Dr. Keleti & Murányi

kemična tovarna v Ujpest-u.

460

Komil iz dežele ali prodajalka in en fant poštenih starišev, se sprejme tako v trgovini z mešanim blagom pri trdnici J. Belina, Macelj pošta Podlehnik. Stajersko. 457

Pri županstvu občine Jurklošter se odda tajniška služba. Vstop takoj. Ponudbe na županstvo Jurklošter. 464

Dva organisti iščeta mesta. Ponudbe na naslov „Neoženjena 33“ postrest. Gradec. 465

Kupim sadje,

vsako količino naravnost od producentov. Oskrbim saboje itd. eventualno tudi sam. Sem tudi dober plačnik za jajca, maslo, perutnino itd. Ponudbe na Rajmund Zwinnert, Dunaj XVIII. Sternwartestrasse 11. 459

Prijelno stanovanje v Mariboru, 10 minut od stolne cerkve se da takoj v najem. Lepo stanovanje z dvema, na željo s tremi sobami in del vrta, posebno primerno za penzioniste, tretja soba se da tudi posebej v najem poštene osebi, natančneje in naslov se izve iz prijaznosti v Ancen-grubejevi ulici št. 7 na Koroški cesti nasproti št. 99. Hiša je na samem stoječa brez drugih strank in otrok. Torej prav mirna. Se lahko ogleda v sak danpopoldne. 422

Organist in cerkovnik, 52 let star, toraj vojaščine prost, Ceciljansko izučen, z jake lepimi spravevali, oženjen, želi sredi avgusta t. l. službo spremeniti. Naslov v upravnistvu. 449

Suhe gobe, rižol, vinski kamen ter sploh vse deželne pridelke, kakor tudi vrste vrste kupi veletrgovina Anton Kolenc, Celje Graška cesta št. 22. 450

Prodajalke se sprejmejo v trgovini manufakturnega blaga, Worsche, Maribor, Gosposka ulica. 454

Priden komil se takoj sprejme pri Janezu Toplak, trgovina Juršinci pri Ptuj. 447

Dobra kuharica in varna gospodinja, ki služi že čez 7 let v župnišču ter vajena vsakega dela, želi službo spremeniti v župnišču na deželi. Naslov pove upravnistvo pod št. 448. 448

Teorje in zidarje sprejme v stalno delo in za dobro plačilo stavbeni mojster Julij Glaser Maribor (Mellinghof). 444

Vino in sadje kupim vsako poljubno množino Julij Glaser, stavbenik Maribor, (Mellinghof). 443

„Solzna Avstrija.“

Kdor mi pošlje v kuvertu za 50 vinarjev novih in neporabljenih znamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj štiri nove krasne pesmi: I. „Solzna Avstrija“, II. in III. „Slovo in ločitev“, „Blagor mu v tuji zemlji!“ in IV. „Godci svetovnega plesa“. Naročuje se pri Mat. Relec pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. via Ptuj Staj. 440

Sprejme se takoj izvežban trgovski pomočnik in učenc iz poštene hiše v trgovini z mešanim blagom Franc Seršen, Ljutomer. 453

Učenca, večšega obeh deželnih jezikov, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina manufakturnega blaga Worsche, Maribor Gosposka ulica. 455

Za kasirko in prodajalko se sprejme gospodična s primerno šolsko izobrazbo, z lepo pisavo, ki je večša obeh deželnih jezikov, v trgovini manufakturnega blaga Worsche, Maribor, Gosposka ulica. 456

Sprejme se učence za lečestvarstvo in en hlapec pri g. Duhak, lečestvar Maribor. 454

Cerkovnik in organist — rokodelci iščem stalne službe. Naslov v upravnistvu pod št. 485.

Svetovna vojska

dokazuje jasno, da samo oni zamore prenašati skoraj nečloveške napore, ki ostane trezen. Zato zahtevajte v vsaki gostilni kot pijajo izvrstne ljutomerske pokalice. Feder Kukovec, tavnica pokalice in sodavice, Ljutomer. 311

Kupim pešestvo na deželi. Ceno in koliko pešestvo meri naj se mi naznači, ali tudi menjam za svojo hišo, ki je blizu železniške tovarne. Naslov na „F. S.“ upravnistvo Slov. Gosp. 467

Aleksander Vaupotič, mesar v Ljutomeru, sprejme takoj mesarskega učenca iz boljše hiše. 466

Organist in cerkovnik, z dobrimi spravevali, prost vojaščine, ter ob enem tudi posojilniški tajnik, ki deluje pri večji posojilnici, ter zmožen voditi posojilniško knjigovodstvo, želi spremeniti primerno službo. Cenjene ponudbe na upravnistvo „Slov. Gospodarja“ pod „Tresnost“ št. 452.

Jajca, surovo maslo, smetana.

Kupujem prima sveža jajca, čajno maslo, maslo za kuho in smetano. — Dopisi z navedbo cen na trgovino z jajci in maslom Tereze Hinterberger, Dunaj XII, Schönbrunnerstrasse št. 196. 441

! KAVA !

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča 11 K franco po povzetju. Pol kilograma veleprima najfinjši čaj K 2-20 oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 496, Ogrsko. 278

10

Zapomni ne zabi:
Bor ali zdrav,
Le „FLORIAN“ rabi,
Zelodcu bo prav!

Želodčni liker

Je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je
zaman kupeval draga in neprijetna zdravila!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rast-
linske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

A 177/15-4

Prostovoljna dražba.

V zapuščinski zadevi č. g. župnika Antona Ribar vrši se dne 4. in 5. avgusta 1915, od 8. ure zjutraj naprej prostovoljna razprodaja vseh v zapuščino spadajočih premičnin na licu mesta v Sv. Vidu pri Planini.

V zapuščino spada deset glav lepe govedi, več svinj, par lepih konjev, nekaj vina, precej vinske posode, pohištvo, knjige itd.

Prodajalo se bo le proti takojšnjemu plačilu ter se kupci opozarjajo na to dražbo.

C. kr. okrajno sodišče v Kozjem, odd. I,
dne 23. julija 1915.

Hranilne kocke „Favorit“ so najboljši
pridatek za juho. Najcenejši vir za prepro-
dajalce. V skatljah po 200 komadov naprej. 100 ko-
sov K 3.60 se pošilja po povzetju na vse pošte.
Grünwaldova uprava za razpošiljanje juh in kock
Dunaj I. Gonzagagasse 12.

463

Edino zastopstvo in glavna zaloge za Avstro-Ogrsko od originalnih
armadnih in železničarskih Roskopf-ur 5 R.

Jamstvo 3 leta.

Po 14 dnevni poskušnji
se lahko vsaka ura proti poplavi svoti zopet
zamenja, torej ni nobene rizike, ampak se
lahko vsak sam prepriča o teh izbornih urah.
Prednosti teh ur: Prava železničarska Roskopf-
ura se je, ne dolgo tega, nalašč za železničarje
in štrpanske službe z novo konstrukcijo zboljša-
la, dobila preciziljski tek, posebej močne
osi, kolesje se vso vrto v kamenih. Ura teče
32 ur in ide točno na pol minute, če tudi
ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je za-
varovana proti preveliki napetosti peresa, ob-
točje je iz čistega nikla ter je zavarovano še
z enim plaščem za varstvo zoper prah ter
se vsi pokrovi strogo in natančno zapirajo.
Po dobri preizkušnji so se te ure radi nizke
cene in vendar dobrega teka uradno upeljale
pri armadi in različnih železnicah. Prosim
Vas torej, da te ure ne zamenjate z drugimi
slabimi urami, ki se dobijo v trgovinah. —
Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel kako
škodo, naroči mojo ceno uro. Velik cenik
popolnoma zastonj.

A. RIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8,
največja tovarniška zaloge ur, srebrnine in zlatnine,
razpošilja v vse dežele. Specialisti za boljše ure.

Pozor kmetovalci!

Prekrijte si pravočasno, posebno sedaj v vojskem
času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.:
domače, nemške (Lucerna), kamnito detelje, travo,
poso rumeno in rdečo, sploh vsa poljska, kakor
tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlike-
vane trdke Mauthner, ki se dobivajo pri
domači trdki.

I. RAVNIKAR :-: CELJE

Trgovina s špecerijem, blagom, z barvami in dežel-
nimi pridatki ter zaloge vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.

Kapljice za svinje. Cena 1 steklenice je
1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:
Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice
za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!
Gospod Janez K. piše:
Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

Medstna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg šte. 15

462

Trdka

Milan Hočevvar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljive
kaljiva semena za polje in vrto po solidni ceni

Posebno priporočam od predenca očiščeno:

Domače ali konjsko deteljno seme, potem
Lucerner ali nemška,
lakarna za enkrat kositi,
Esparset, takozvana večna detelja,
Travnino seme za mokre in suhe travnike,
Korenjevo seme,
Runkelno repo, rdečo dolgovato, rumeno
dolgo in okroglo, ovato,
Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrto, kakor tudi rafije in žvepce
za vinograde.

Obilnega obiska pričakuje bilihim
z velespoštovanjem

Trdka M. Hočevvar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina špecerijskega blaga.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj se najbolj priporoča.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nazadnje po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4 %. Obresti se pripenjujejo k kapitalu.
Za zaslaganje po pošti se pošilja hranilna polovnica (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2 %, na vknjižbo sploh po 5 1/4 %, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 5 %. Nadalje izposojajo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih depozitih zavodnih prevzame posojilnica v svoje lasti proti posrtnim gotovim stroškom, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtak od 8. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenredni posredniki. V uradnih urah se sprejemajo in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo
vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.
Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brez-
plačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.